

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter.

Det viktigaste syftet med propositionen är att kompensera den elintensiva industrin för de indirekta kostnader som handeln med utsläppsrätter förorsakar. I den föreslagna lagen angivna sektorer ska kunna få stöd av staten som kompensation för högre elpris som beror på priset på en utsläppsrätt. Lagförslaget innehåller bestämmelser om ansökan om stöd, grunderna för beviljande av stöd, beräkning av stödbelopp, myndighetsuppgifter, verifiering och övervakning. Det belopp av stöd som ska betalas ut beror bland annat på priset på en utsläppsrätt och på stödmottagarens elförbrukning eller produktionsvolym.

Lagförslaget hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlat i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. En förutsättning för att lagen kan träda i kraft är att Europeiska unionens kommission godkänner det statsstöd som ingår i lagförslaget. Målet är att lagen ska kunna träda i kraft vid ingången av 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagen om utsläppshandel	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i Europeiska unionen	5
Den internationella utvecklingen	5
Praxisen i länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet	6
Riktlinjer för statligt stöd inom systemet för handel med utsläppsätter för växthusgaser	7
Reglerna om statligt stöd	8
2.3 Bedömning av nuläget	9
3 PROPOSITIONENS MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	11
3.1 Målsättning	11
3.2 De viktigaste förslagen	11
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	13
4.1 Ekonomiska konsekvenser	13
Statsekonomiska konsekvenser	14
Konsekvenser för Energimyndighetens verksamhet, omkostnader och personalresurser	14
Budgetpropositionen för 2017	14
Konsekvenser för företagen	15
Beredningen av propositionen	16

RP 147/2016 rd

Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	16
5 REMISSYTTRANDEN OCH HUR DE HAR BEAKTATS.....	16
DETALJMOTIVERING	18
1 LAGFÖRSLAG	18
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER.....	35
3 IKRAFTTRÄDANDE	35
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	35
LAGFÖRSLAG.....	37
om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsätter.....	37
BILAGA 1	48
BILAGA 2	49

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Handeln med utsläppsrätter är ett viktigt styrmedel i Europeiska unionens klimatpolitik. Bestämmelser om Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (nedan *utsläppshandelsdirektivet*). Utsläppshandeln medför kostnader för de aktörer som omfattas av systemet. Så länge någon motsvarande kostnadsbörda inte läggs på de ovan nämnda aktörernas globala konkurrenter är det möjligt att kostnaderna ökar risken för s.k. koldioxidläckage. Med koldioxidläckage avses risken för att utsläppen av växthusgaser ökar på global nivå när företag flyttar produktion till länder utanför unionen därför att de inte kan vältra över de kostnader som orsakats av EU:s system för utsläppshandel på sina kunder utan betydande förlust av marknadsandelar.

Utsläppshandelsdirektivet gör det möjligt att beakta risken för koldioxidläckage inom de sektorer som löper risk för koldioxidläckage. Särskilt definierade sektorer kompenseras för direkta kostnader för utsläppshandeln på EU-nivån enligt de harmoniserade reglerna om gratis utdelning av utsläppsrätter i och med att sektorerna tilldelas utsläppsrätter gratis.

Det är möjligt att kompensera indirekta kostnader för utsläppshandeln i enlighet med utsläppshandelsdirektivet genom stödordningar som beslutas nationellt.

2 Nuläge

2.1 Lagen om utsläppshandel

Handeln med utsläppsrätter regleras nationellt genom lagen om utsläppshandel (311/2011), nedan *utsläppshandelslagen*, och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010). Den gällande utsläppshandelslagen omfattar handelsperioden 2013—2020. Genom utsläppshandelslagen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser. I utsläppshandelslagen finns bestämmelser om tilldelning, registrering, överlåtelse och överlämnande av utsläppsrätter samt om det tillstånd för utsläpp av växthusgaser som krävs av anläggningarna inom utsläppshandelslagens tillämpningsområde och om tillförlitlig övervakning av utsläppen.

I utsläppshandelslagen finns bestämmelser om åtgärder för att minska risken för koldioxidläckage. Med stöd av utsläppshandelslagen tilldelas sektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage gratis utsläppsrätter i enlighet med reglerna om gratis tilldelning av utsläppsrätter. De sektorer som ingick i förteckningen över sektorer som anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage i kommissionens beslut 2010/2/EU tilldelades åren 2010—2014 gratis utsläppsrätter till 100 procent av det antal utsläppsrätter som beräknats enligt reglerna om gratis tilldelning, och de sektorer som ingår i förteckningen över koldioxidläckagesektorer i kommissionens beslut 2014/746/EU får åren 2015—2019 gratis utsläppsrätter till 100 procent av det antal utsläppsrätter som beräknats enligt reglerna om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Största delen av den energiintensiva industrin hör till denna grupp. Med de utsläppsrätter som tilldelas gratis täcks inte alla direkta kostnader som förorsakas av utsläppshandeln inom de

sektorer som ingår i förteckningen över koldioxidläckagesektorer. Med de utsläppsrätter som tilldelas gratis täcks inte heller de kostnader som höjningen av elpriset förorsakar.

I Finland existerar det inte något nationellt stöd för att kompensera de sektorer eller delsektorer som löper risk för koldioxidläckage för indirekta kostnader för utsläppshandeln. På den el som förbrukas av industrin uppbärs en nedsatt skatt enligt skatteklass II i enlighet med lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996), och energiintensiva företag får skatteåterbäring på de punktskatter som de betalat. Dessa skattestöd avser dock inte att kompensera kostnader som förorsakas av utsläppshandeln, utan syftet är att kompensera höga nationella skatter.

En av de viktigaste reformerna under handelsperioden 2013—2020 var inledandet av en omfattande auktionering av utsläppsrätter. Medlemsstaterna säljer över hälften av utsläppsrätterna genom att auktionera ut dem till verksamhetsutövare inom utsläppshandeln och andra marknadsaktörer. De utsläppsrätter som ska auktioneras ut tilldelas medlemsstaterna enligt de beräkningsregler som fastställs i artikel 10 i utsläppshandelsdirektivet. Finlands auktionsförrättare är Energimyndigheten, som auktionerar Finlands andel av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut enligt auktionsförordningen på EU:s gemensamma auktionsplattform. Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten. De inkomster av utsläppsrätter som fås genom auktioner behandlas i statsekonomin som inkomster som samlas i statens gemensamma kassa. Auktionsinkomsterna fonderas inte och behandlas inte heller som separata från statsbudgeten.

Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut är cirka 1,62 procent av det totala antalet utsläppsrätter som auktioneras. Åren 2013 och 2014 auktionerade Finland ut cirka 15 miljoner respektive 11 miljoner utsläppsrätter. Finlands inkomster av de auktionerade utsläppsrätterna uppgick till 67 miljoner respektive 62 miljoner euro när det genomsnittliga auktionspriset var 4,40 euro och 6,00 euro. Antalet utsläppsrätter som Finland auktionerar ut 2015 uppgår till cirka 12 miljoner utsläppsrätter och år 2016 till 13 miljoner utsläppsrätter.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i Europeiska unionen

Den internationella utvecklingen

Klimatavtalet träffades den 12 december 2015 i Paris. Parisavtalet är en epokgörande prestation i den internationella klimatpolitiken. En av de viktigaste faktorerna är att den snäva tudelningen av länder nu har brutits. År 2015 anmälde 187 parter sina s.k. planerade nationellt fastställda bidrag (Intended Nationally Determined Contribution, INDC), i vilka parterna berättade om sina planerade klimatåtgärder. De nationella anmälningarna inbegriper mål för utsläppsminskning och anpassning, och de täcker cirka 98 procent av de globala utsläppen av växthusgaser. Ett globalt deltagande i åtgärderna för att minska utsläppen jämnar på lång sikt ut den internationella konkurrensen. Parisavtalet ska tillämpas från år 2020 och framåt.

System för prissättning av koldioxidutsläpp blir allt allmännare världen över. Utöver Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter håller system för utsläppshandel, koldioxidskatter eller andra avgifter på att införas eller har införts bl.a. i Förenta staterna och Kanada på delstatsnivå samt i Sydkorea och Kina. Införandet av prissättning av koldioxidutsläpp jämnar ut den internationella konkurrensen. Vid jämförelse av olika system bör man dock beakta bl.a. hur höga utsläppsminskningsmålen är, på vilket sätt utsläppsrätterna tilldelas och reglerna

RP 147/2016 rd

om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Det kan bedömas att åtgärderna för minskning av risken för koldioxidläckage enligt EU:s utsläppshandelsdirektiv är också fortsättningsvis motiverade.

Praxisen i länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Av EU- eller EFTA-länderna har följande länder infört ett stödsystem för kompensering av indirekta kostnader för utsläppshandeln i någon utsträckning: Förenade konungariket, Tyskland, Nederländerna, Belgien, Norge, Spanien, Grekland och Slovakien. Kostnaderna för stödordningarna varierade från Spaniens 1—3 miljoner euro till Tysklands cirka 200 miljoner euro år 2014. Enligt en undersökning som Pellervo ekonomiska forskningsinstitut har utfört kan stödordningarna delas in i tre kategorier:

1. Företagens kompensation bestäms enligt EU:s regler och nationella extra begränsningar
2. det totala beloppet av kompensation bestäms enligt en fast budget eller
3. det totala beloppet av kompensation bestäms enligt inkomsterna av utsläppsrättsauktioner.

Av de ovan nämnda länderna har åtminstone de fem förstnämnda infört extra begränsningar på det belopp av stöd som delas ut till företag eller på företags rätt till stöd. Exempelvis i Förenade konungariket är el som producerats för eget bruk (egen elproduktion) och el som skaffas genom leveransavtal stödberättigade endast i proportion till de fossila bränslena, vilket innebär att förbrukningen av el som producerats med utsläppsfria energikällor kompenseras inte. Dessutom ska de indirekta koldioxidkostnaderna (av utsläppshandeln och Förenade konungarikets egen Carbon Price Floor -policytgärd) i regel vara minst 5 procent av stödmottagarens bruttofördlingsvärde. På detta sätt syftar Förenade konungariket till att rikta stödet till de företag som har det största behovet av det.

I Tysklands kompensationsprogram betalas stöd för varje anläggnings elförbrukning som överstiger en gigawattimme. Ett årligt tak har uppsatts för stödets totala belopp och dessutom har begränsningar uppsatts på rätten till stöd för el som skaffas från olika källor. Utanför stödet har lämnats el som produceras för eget bruk (egen elproduktion) om anläggningen som producerar elektriciteten inte omfattas av utsläppshandeln eller är berättigad till stödet för förnybar energi. El som skaffas genom leveransavtal och som produceras hundra procentigt med förnybara energikällor eller kärnkraft är inte heller stödberättigande. Den sistnämnda begränsningen är administrativt genomförbar, eftersom de energikällor som används i elproduktionen också för övrigt ska beskrivas i de tyska leveransavtalen.

I Norges kompensationsprogram är el som producerats för eget bruk (egen elproduktion) inte stödberättigande med undantag för el som producerats genom tillvaratagning av energi. Anläggningar vars årliga elförbrukning överstiger tio gigawattimmar är berättigade till kompensation. I Belgien och Nederländerna måste stödmottagaren ha ett gällande avtal om ökad energieffektivitet, och stöd betalas för den elförbrukning som överstiger en gigawattimme.

I en del av medlemsstaterna kan kompenseringen av de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln snedvrider konkurrensen på den inre marknaden, så att de medlemsstater som infört ett kompensationssystem är i en bättre ställning än de som inte har något motsvarande system. Att vissa länder infört kompensationssystem uppmuntrar andra medlemsstater att införa ett motsvarande system för att jämna ut konkurrenssituationen.

Riktlinjer för statligt stöd inom systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser

Enligt artikel 10a 6 i utsläppshandelsdirektivet kan medlemsstaterna bevilja statligt stöd till sektorer eller delsektorer som bedöms löpa avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av kostnader som hänger samman med att kostnader för utsläpp av växthusgaser förs över på elpriserna. På kompensationen av kostnaderna tillämpas reglerna om statligt stöd.

I kommissionens riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 (2013/C 158/04) (nedan *riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln*) presenteras de villkor på vilka statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser är acceptabla på den inre marknaden.

I riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln fastställs de sektorer vilka anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av de kostnader för utsläpp som förs över på elpriset och vilka kan beviljas stöd. De flesta sektorer som räknas upp i riktlinjerna ingår också i utsläppshandelsdirektivets förteckning över sektorer med avsevärd risk för koldioxidläckage, men dock inte alla. I linje med artikel 10a 15 i utsläppshandelsdirektivet anses sektorer eller delsektorer löpa avsevärd risk för koldioxidläckage i kvantitativt hänseende om handelsintensiteten med tredjeländer är högre än 10 procent och summan av de indirekta merkostnaderna av att genomföra utsläppshandelsdirektivet skulle leda till en betydande ökning av produktionskostnaderna, beräknade som en andel av bruttoföreläggningsvärdet, på minst 5 procent. Vid beräkningen av de indirekta merkostnaderna tillämpades det antagna pris som används i kommissionens beslut 2010/2/EU, den genomsnittliga emissionsfaktorn för el i EU samt tillgängliga uppgifter om handel, produktion och föreläggningsvärde för varje sektor eller delsektor. Handelsintensiteten med tredjeländer definieras som förhållandet mellan det totala värdet av exporten till tredjeländer plus värdet av importen från tredjeländer. Det har också antagits att 100 procent av merkostnaderna för koldioxidutsläppen förs över på elpriset. Utöver de kvantitativa kriterierna har frågan huruvida merkostnaderna är stödberättigande också kunnat bedömas enligt kvalitativa kriterier. Förteckningen över stödberättigade sektorer är uttömmande.

Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln bestäms den högsta tillåtna stödnivån på basis av priset på en utsläppsrätt och en anläggnings produktionsnivå eller elförbrukning. Utöver produktionsnivån eller elförbrukningen och priset på en utsläppsrätt påverkas stödet av de utsläppsfaktorer som kommissionen fastställt: maximal stödnivå, koldioxidutsläppsfaktor och effektivitetsriktmärket för elförbrukning.

Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln är den högsta tillåtna stödnivån 85 procent av de stödberättigande merkostnaderna år 2015, 80 procent åren 2016—2018 och 75 procent åren 2019—2020. Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln ska stödet reduceras med tiden för att minimera snedvridningen av konkurrensen på den inre marknaden och bevara målet för EU-systemet att uppnå en kostnadseffektiv utfasning av fossila bränslen. Enligt kommissionen är successivt minskande stödnivåer avgörande vid hanteringen av statligt stöd. Stödnivåerna ska minska successivt för att stödberoende ska kunna undvikas. Dessutom upprätthåller successivt minskande stödnivåer enligt kommissionen incitamenten att på längre sikt fullt ut internalisera de externa miljöeffekterna och incitamenten att på kort sikt gå över till elproduktionsteknik med mindre koldioxidutsläpp.

Riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln tillämpas fram till den 31 december 2020. Nationella stödordningar får inte ha en längre giltighetstid än kommissionens riktlinjer. Det är

dock sannolikt att ett motsvarande arrangemang kvarstår inom EU:s system för handel med utsläppsrätter också under den fjärde handelsperioden 2021—2030. I kommissionens förslag till ändring av utsläppshandelsdirektivet för perioden 2021—2030 föreslås att medlemsstaterna bör ersätta de sektorer och delsektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage för betydande indirekta kostnader av utsläppshandeln som förs över på elpriset. Kriterierna för kompensation anges i de gällande riktlinjerna för statligt stöd. I direktivförslaget rekommenderas dessutom att de inkomster som medlemsstaterna får av utsläppsrättsauktioner ska användas för kompenserande av indirekta kostnader för utsläppshandeln.

I riktlinjerna för statligt stöd utfärdas dessutom bestämmelser om stödordningens öppenhet och övervakningen av stödordningen samt om de ytterligare upplysningar om stödordningen som lämnas i de årliga rapporterna om åtgärderna för statligt stöd till miljöskyddet.

Reglerna om statligt stöd

Enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Statligt stöd till miljöskyddet kan anses vara förenligt med den inre marknaden på det sätt som avses i artikel 107.3 c, om det höjer nivån på miljöskyddet men påverkar inte handelsvillkoren i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

Enligt artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska i samtliga fall med stöd ett förhandsgodkännande från kommissionen erhållas innan stödet införs. Syftet med förhandsanmälan är att säkerställa att stödet är förenligt med den inre marknaden, och inga stödåtgärder får införas innan kommissionen har godkänt stödordningen.

Enligt handlingsplanen för statligt stöd (KOM(2005) 107 slutlig) syftar kontrollen av statligt stöd i samband med genomförandet av EU-systemet främst till att säkerställa att statliga stödåtgärder leder till en större minskning av utsläppen av växthusgaser än vad som skulle uppnås utan stöd. Ett ytterligare mål är att säkerställa att stödets positiva effekter uppväger de negativa när det gäller snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden. Statligt stöd måste vara nödvändigt för att nå miljömålet för EU-systemet och måste vara begränsat till det minimum som krävs för att åstadkomma det miljöskydd som eftersträvas utan att ge upphov till någon otillbörlig snedvridning av konkurrens och handel på den inre marknaden.

I riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln anses att minskningen av koldioxidläckaget är ett miljömål. Syftet med stödet är att undvika att utsläppen av växthusgaser ökar globalt därför att produktion flyttas till länder utanför EU i avsaknad av ett bindande internationellt avtal om minskning av utsläppen av växthusgaser. Samtidigt kan stödet till indirekta utsläppskostnader göra EU-systemet för utsläppshandeln mindre effektivt. Statligt stöd kan dessutom leda till snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden. Av denna anledning har riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln tre mål: minimera risken för koldioxidläckage, bevara syftet med EU-systemet att uppnå en kostnadseffektiv utfasning av fossila bränslen och minimera snedvridningen av konkurrensen på den inre marknaden.

Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln anses stödet för att kompensera indirekta kostnader för utsläppshandeln vara förenligt med den inre marknaden, om stödet uppfyller de villkor som räknas upp i riktlinjerna. Målet för stödet är att hindra en avsevärd risk

för koldioxidläckage på grund av att kostnader för utsläppsrätter förs över på elpriser. En avsevärd risk för koldioxidläckage anses föreligga endast om stödmottagaren är verksam inom en sektor eller delsektor som förtecknas i riktlinjerna.

2.3 Bedömning av nuläget

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering, som publicerades den 28 maj 2015, tas i Finland i bruk ett kompensationsystem för de indirekta kostnaderna inom utsläppshandelssystemet. Enligt regeringsprogrammet finansieras kompensationen med inkomster från utsläppsrättsauktioner.

Priset på en utsläppsrätt har hållit sig på en lägre nivå än förväntat sedan slutet av andra handelsperioden (2008–2012). Efterfrågan på utsläppsrätter sjönk kraftigt till följd av den ekonomiska krisen i Europa, och samtidigt ökade utbudet på internationella reduktionsenheter inom utsläppshandeln betydligt. Priset på en utsläppsrätt sjönk från den genomsnittliga nivån på 14,5 euro år 2010 till den genomsnittliga nivån på 4,5 euro år 2013.

När priset på en utsläppsrätt är lågt, har Finland bedömt att risken för koldioxidläckage till följd av ett höjt elpris som beror på utsläppshandeln är relativt liten. Priset på en utsläppsrätt förväntas dock stiga i framtiden. År 2014 ändrades kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (nedan *auktionsförordningen*) så att 900 miljoner utsläppsrätter tas tillfälligt bort från marknaden åren 2014–2016. År 2015 utfärdades Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG. Upprättandet av en reserv för marknadsstabilitet är en del av en större reform av systemet för handel med utsläppsrätter genom vilken kommissionen syftar till att förbättra systemets funktion och kostnadseffektivitet genom att begränsa överskottet av utsläppsrätter på marknaden. Reserven för marknadsstabilitet fungerar så att när det totala antalet utsläppsrätter ligger utanför ett på förhand bestämt intervall överförs utsläppsrätter från marknaden till reserven eller utsläppsrätter från reserven överförs tillbaka till marknaden. Samtidigt beslutades att de 900 miljoner utsläppsrätter som tillfälligt togs bort från marknaden inte ska återlämnas för att bli auktionerade 2019 och 2020, utan de överförs till nästa utsläppshandelsperiod 2021–2030. Till reserven för marknadsstabilitet överförs också de utsläppsrätter som inte har tilldelats aktörer under perioden 2013–2020. Reserven för marknadsstabilitet införs i EU:s system för handel med utsläppsrätter från och med ingången av 2019. De åtgärder som beskrivs ovan förväntas höja priset på en utsläppsrätt.

Europeiska kommissionen framlade den 15 februari 2015 ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar (COM(2015) 337 final). Huvudlinjerna i förslaget grundar sig på Europeiska rådets beslut från oktober 2014 enligt vilket EU åtar sig att före utgången av 2030 minska sina utsläpp av växthusgaser med minst 40 procent i förhållande till 1990 års nivå. Utsläppen inom utsläppshandelssektorn måste fram till år 2030 minskas med 43 procent jämfört med utsläppsnivån 2005. För att målet ska nås, justeras den linjära minskningsfaktorn för den sammanlagda kvantiteten utsläppsrätter inom utsläppshandelssektorn, så att den är 2,2 procent per år, i stället för nuvarande 1,74 procent. Kommissionen föreslår dessutom att medlemsstaterna ska auktionera ut 57 procent av de sammanlagda utsläppsrätterna. Ändringarna bedöms i framtiden höja priset på en utsläppsrätt.

RP 147/2016 rd

Det är ytterst svårt att förutspå hur priset på en utsläppsrätt kommer att utvecklas. År 2015 var det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt cirka 7,7 euro. Under första halvåret 2016 har priset på en utsläppsrätt återigen sjunkit med en dryg tredjedel till cirka 5 euro. Priset påverkas av bl.a. det ekonomiska läget i Europa och bränslepriset. EU-domstolens beslut av den 28 april 2016 (i mål C-191/14 - Borealis Polyolefine etc.) om gratis tilldelning av utsläppsrätter under tredje handelsperioden kan också höja priset på utsläppsrätten något. Enligt domstolens beslut borde kommissionen vid beräkningen av den maximala kvantiteten utsläppsrätter som tilldelas gratis ha beaktat endast utsläpp relaterade till sådan verksamhet vid anläggningar som ingick i gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter från och med 2013 och inte utsläppen från anläggningarnas nya verksamheter. Kommissionens ska således rätta till den maximala kvantiteten utsläppsrätter som delas ut gratis enligt EU-domstolens beslut liksom också den sektorsövergripande korrekteringsfaktorn under utsläppshandelsperioden 2013—2020.

Finland är en del av de nordiska ländernas och Baltikums gemensamma partimarknad för el. Cirka 70 procent av partihandeln med el sker på elbörsen Nord Pool vars spot-pris används allmänt som jämförpris vid annan elhandel. Marknadspriset på el varje timme bestäms enligt det dyraste antagna produktionsanbudet, dvs. det kraftverk vars produktionskostnader varit högst, dvs. enligt marginalproduktionen. Kraftverkens driftordning bestäms alltså utifrån storleken på kraftverkens rörliga produktionskostnader, och kolkondenskraft är formen för marginalproduktion under en betydande del av tiden. När marginalproduktionen utgörs av ett kraftverk som använder fossilt bränsle, höjer utsläppshandeln kostnadsnivån för produktionen och således elpriset.

Under de senaste åren har såväl Nord Pools systempris som områdespriset i Finland varit relativt lågt, och det att sådana former av elproduktion som har låga produktionskostnader, t.ex. kärn-, vind- och solkraften, blivit allmännare, bidrar till att partihandelspriset på el sjunker. Priset på en utsläppsrätt förväntas dock stiga mellan åren 2015 och 2020, vilket i sin tur leder till en höjning av elpriset. Det bör också observeras att på grund av den låga elöverföringskapaciteten är områdespriset i Finland en stor del av tiden högre än systempriset, och läget förväntas förbli oförändrat tills kärnkraftverksenheten Olkiluoto 3 tas i drift.

Nedan presenteras en grov uppskattning av storleken hos utsläppshandelns indirekta kostnader inom stödberättigade sektorer eller delsektorer. Siffrorna baserar sig på den uppskattade elförbrukningen inom sektorerna, den antagna utvecklingen av priset på en utsläppsrätt samt värdet på koldioxidutsläppsfaktorn enligt kommissionens riktlinjer. Uppskattningen är förenad med betydlig osäkerhet. Märkas bör dessutom att de uppskattade indirekta kostnaderna för uttryckligen det ifrågavarande året presenteras i tabellen. I den uppskattning av stödets storlek som presenteras senare uppges däremot stödet enligt utbetalningsåret (år 2017 utbetalas exempelvis det stöd som bestäms år 2016 och som baserar sig på priset på en utsläppsrätt år 2015).

RP 147/2016 rd

	2017	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt 2017—2021
Priset på en utsläppsrätt, euro	8	9	11	14	15	-
Utsläppshandelns indirekta kostnader inom stödberättigade sektorer, miljoner euro	136	153	187	238	254	968

3 Propositionens målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet med propositionen är att minska risken för koldioxidläckage för den finländska industrin genom att det införs ett stöd för att kompensera vissa elintensiva sektorer eller delsektorer för en del av de indirekta kostnader som beror på utsläppshandeln och som förs över på elpriset. Det sammanräknade stödet får inte överskrida det belopp av inkomster som fås från auktionerade utsläppsrätter.

3.2 De viktigaste förslagen

Berättigade till stöd är verksamhetsutövare som är verksamma inom sådana sektorer eller delsektorer som anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av de kostnader som EU:s system för handel med utsläppsrätter förorsakat och som förts över på elpriset. Samtliga sektorer och delsektorer som räknas upp i riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln har rätt till stödet. Bland sektorerna finns flera ur Finlands synvinkel viktiga sektorer, såsom tillverkning av järn, stål och järnblandningar, tillverkning av papper och kartong, mekanisk tillverkning av trämassa samt tillverkning av gödselmedel.

De sektorer och delsektorer som är berättigade att få stöd räknas upp i detaljmotiveringen till lagförslaget.

Om en anläggning tillverkar produkter som hör till de sektorer eller delsektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage samt produkter som inte hör till nämnda sektorer eller delsektorer, beräknas stödet endast för de produkter som tillverkas inom de sektorer eller delsektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage.

Enligt förslaget ska stöd beviljas verksamhetsutövare som är verksamma inom de sektorer eller delsektorer som är berättigade till stöd på basis av kostnaderna åren 2016—2020. Det stöd som betalas på basis av kostnaderna år 2016, ska sökas år 2017 och stödet betalas ut 2017.

Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln får inget statligt stöd betalas för elleveransavtal som inte omfattar några koldioxidrelaterade utsläppskostnader. Med andra ord ska all den el för vilken stöd betalas inbegripa koldioxidrelaterade utsläppskostnader. Det finns orsak att närmare granska de koldioxidrelaterade utsläppskostnader som ingår i de olika elleve-

ranskällorna. Elmarknaden i Finland är relativt utvecklad, och typiskt för den är att verksamhetsutövare till sitt förfogande har flera olika leveranskällor. Den finländska elintensiva industrins elleveranskällor kan förenklat indelas i fyra olika huvudgrupper. Den första huvudgruppen består av el som producerats för eget bruk i ett fabriksintegrat (egenproduktion). Den andra huvudgruppen består av el som produceras av en tredje part i ett integrat. Den tredje huvudgruppen består av börsel som köps via eldistributionsnätet. Den fjärde huvudgruppen omfattar den el som delägarbolagen producerar till självkostnadspris, dvs. el som skaffas enligt den s.k. Mankala-principen. I praktiken skaffar största delen av industrianläggningarna sin el genom två eller flera av de leveranskällor som hör till ovan nämnda grupper.

De fabriksintegrat som ägs av verksamhetsutövare omfattas i regel av utsläppshandeln och åtminstone en del av bränslet består i allmänhet av annat bränsle än bränsle från förnybara energikällor, vilket innebär att den el som produceras med dem inbegriper koldioxidrelaterade utsläppskostnader.

Bilaterala avtal om elleveranser anses inbegripa koldioxidrelaterade utsläppskostnader eftersom elförsäljaren i annat fall skulle kunna sälja elektriciteten till ett högre pris vid elbörsen. Således inbegriper sådan el som skaffats från ett fabriksintegrat som ägs av en tredje part koldioxidrelaterade utsläppskostnader.

Priset på el som skaffats från elbörsen bestäms enligt den produktionsform som har de högsta produktionskostnaderna (den s.k. marginalproduktionen), vilket till en stor del av tiden består av el som producerats med kolkondenskraft. När marginalproduktionen utgörs av ett kraftverk som använder fossilt bränsle, höjer utsläppshandeln kostnadsnivån för produktionen och således elpriset. Den el som säljs på börsen anses således inbegripa koldioxidrelaterade utsläppskostnader.

En del av den el som industrianläggningarna skaffar enligt Mankala-principen har producerats i en produktionsanläggning som omfattas av utsläppshandelssystemet, en del vid kärnkraftverk eller vid en anläggning som använder förnybar energi. Majoriteten av stödmottagarnas Mankala-andelar i fråga om kärnkraft eller anläggningar för förnybar energi hör till sådana företag där ansvaret för elanskaffningen finns hos en annan enhet än den som tillverkar de produkter som är berättigade till stöd. Då enheterna opererar enligt företagsekonomiska principer betalar den enhet som tillverkar de stödberättigande produkterna ett elpris som är bundet vid marknadspriset och som inkluderar koldioxidrelaterade utsläppskostnader.

Utifrån granskningen ovan är det sannolikt att all elförbrukning som är berättigad till stöd inkluderar koldioxidrelaterade utsläppskostnader. För att detta ska kunna säkerställas, bör den som ansöker om stöd i samband med ansökan lämna en utredning av de koldioxidrelaterade utsläppskostnader som ingår i den el som sökanden använder. I egenskap av stödmyndighet har Energimyndigheten dessutom omfattande rätt att få information och inspektionsrättigheter för att kunna kontrollera saken.

Det föreslås att det för beviljandet av stöd sätts upp en nedre gräns som baserar sig på elförbrukningen, så att stöd endast betalas för den del av produktionen som överstiger den produktion som motsvarar elförbrukningen på en gigawattimme per år. Genom begränsningen hålls antalet stödansökningar som ska behandlas och stödmyndighetens arbetsbörda på en rimlig nivå. Stödet täcker samtidigt merparten av den stödberättigande elförbrukningen. Beloppet av stöd som ska betalas ut beräknas skilt för varje anläggning. En motsvarande begränsning har införts i de stödordningar som gäller i Nederländerna, Belgien, Tyskland och Slovakien.

Det belopp av stöd som årligen betalas ska beräknas genom att tillämpa räkneformeln för det högsta tillåtna stödet enligt riktlinjerna för statligt stöd för utsläppshandeln, så att stödintensiteten är lägre än den maximala intensitet som anges i riktlinjerna. Enligt riktlinjerna måste en medlemsstat kunna visa att stöd till stödmottagaren är begränsat till vad som är absolut nödvändigt. Framför allt får medlemsstaterna bevilja stöd med lägre stödnivåer än de som nämns i riktlinjerna. Statsminister Juha Sipiläs regering har slagit fast att stödordningens storlek dimensioneras så att den är 50 procent av det högsta tillåtna stödet enligt riktlinjerna. Stödnivåerna enligt den nationella stödordningen ska således vara 40 procent av de stödberättigande kostnaderna åren 2016—2018 och 37,5 procent av de stödberättigande kostnaderna åren 2019—2020.

Utöver stödnivån bestäms stödbeloppet enligt den regionala koldioxidutsläppsfaktorn, EU-priset på en utsläppsrätt, det produktspecifika effektivitetsriktmärket för elförbrukning och referensproduktionen.

På beräkningen av stödets storlek tillämpas den regionala utsläppsfaktorn för elproduktion. Utsläppsfaktorn beskriver det viktade medelvärdet för koldioxidintensiteten hos el som producerats av fossila bränslen inom olika geografiska områden. Utsläppsfaktorn visar hur stor inverkan de kraftverk som använder fossila bränslen har på bestämmandet av det slutliga priset på partimarknaden för el. I riktlinjerna konstateras att för att undvika eventuellt missbruk och säkerställa att olika källor för elproduktion behandlas lika gäller samma koldioxidutsläppsfaktor för alla elleveranskällor (egenproduktion, elleveransavtal eller försörjning av elnät) och alla stödmottagare i den berörda medlemsstaten. Denna logik stöder för sin del lika behandling av alla elleveranskällor i det finländska kompensationssystemet.

Om de riktmärken för den produktspecifika elförbrukningen som kommissionen fastställt inte kan tillämpas på de produkter som en anläggning tillverkar, tillämpas reservriktmärket för elförbrukningen och referensförbrukningen av el vid beräkningen av stödbeloppet. När stödbeloppet räknas fram beaktas betydande kapacitetsökning eller betydande kapacitetsminskning vid anläggningen.

De faktorer som inverkar på beräkningen av stödbeloppet beskrivs närmare i detaljmotiveringen till lagförslaget.

Energimyndigheten föreslås vara den stödmyndighet som ansvarar för myndighetsuppgifterna i samband med stödet. Energimyndigheten beviljar på ansökan verksamhetsutövaren stödet. Energimyndigheten ska dessutom sköta uppgifterna i anslutning till utbetalningen av stödet, övervaka iakttagandet av lagen och sköta andra uppgifter som enligt lag hör till den.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna stödordningen avser att minska risken för koldioxidläckage som beror på kostnaderna för koldioxidutsläppen inom de stödberättigade sektorerna. På detta sätt tryggar stödet för sin egen del den finländska elintensiva exportindustrins konkurrenskraft. Stödet ska också jämna ut konkurrensläget i förhållande till de medlemsstater som har infört ett motsvarande system.

Enligt en utredning som gjorts av Pellervo ekonomiska forskningsinstitut är andelen kompensationsberättigade sektorer av Finlands bruttonationalprodukt klart högre än de i övriga EU-

RP 147/2016 rd

medlemsstaterna (2 procent). Bland sektorerna finns flera ur Finlands synvinkel viktiga sektorer, såsom tillverkning av järn, stål och järnblandningar, tillverkning av papper och kartong, mekanisk tillverkning av trämassa samt tillverkning av gödselmedel. Nämnade sektors andel av t.ex. den tyska och den svenska bruttonationalprodukten är under 1,5 procent.

Av de stödberättigade sektorerna är exempelvis stålindustrin utsatt för en kraftig global konkurrens. Särskilt Kinas andel av världens stålproduktion har stigit kraftigt på 2000-talet, och importen från länderna i Fjärran Östern till EU-området har ökat de senaste tio åren. Energin är en av de viktigaste kostnadsfaktorerna inom stålindustrin, och dess pris varierar från marknadsområde till marknadsområde. Det att priset på en utsläppsrätt förs över på elpriset är en kostnadsfaktor som i motsvarande mån inte anses drabba konkurrentländerna utanför EU.

Statsekonomiska konsekvenser

Stödordningens kostnader för statsekonomi består närmast av det stöd som betalas till stödmottagarna och stödmyndighetens behov av anslag och personalresurser.

I tabellen nedan presenteras en uppskattning av utvecklingen av priset på en utsläppsrätt samt av det stöd som betalas till stödmottagarna årsvis. År 2017 utbetalas exempelvis det stöd som bestäms år 2016 och som baserar sig på priset på en utsläppsrätt år 2015. Sådana omständigheter som gör det svårt att uppskatta stödbeloppet är exempelvis den svårförutsedda utvecklingen av priset på en utsläppsrätt samt svårigheten att exakt uppskatta elförbrukningen eller referensproduktionen. I tabellen presenteras också en uppskattning av inkomsterna från utsläppsrättsauktioner under stödets giltighetstid.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt 2017—2021
Priset på en utsläppsrätt, euro	8	8	8	9	11	-	-	-
Beloppet av stöd, miljoner euro	-	-	43	43	43	46	56	232
Inkomster från auktioner, miljoner euro			118	135	166	220	244	883

Konsekvenser för Energimyndighetens verksamhet, omkostnader och personalresurser

Energimyndigheten har till uppgift att bl.a. behandla verksamhetsutövarnas stödansökningar, svara för åtgärderna i samband med utbetalningen av kompensationsstödet och vid behov för återkrävande av stödet samt utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen. Antalet kompensationsansökningar beräknas bli färre än 100 per år. En effektiv skötsel av uppgifterna förutsätter att Energimyndigheten till sitt förfogande har ett datasystem som gör det möjligt att så långt som möjligt automatisera processerna för ansökan, beviljande och utbetalning av kompensationsstödet. Kostnaderna för behandlingen av ansökningarna täcks med de avgifter som tas ut för Energimyndighetens beslut. Energimyndigheten svarar också för godkännandet av kontrollörer och för tillsynen över kontrollörernas verksamhet.

Energimyndighetens uppskattade behov av resurser är cirka två årsverken under tiden för stödordningens giltighet. Kostnaderna för resursbehovet uppskattas till 140 000 euro per år.

Budgetpropositionen för 2017

RP 147/2016 rd

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Av det nettoanslag på 6 587 000 euro som i budgeten för 2017 föreslagits under Energimyndighetens moment 32.60.01 ska 140 000 euro enligt uppskattning användas till myndighetsuppgifter kring stödet för att kompensera indirekta kostnader för utsläppshandeln. Med det föreslagna tilläggsanslaget ska också andra uppgifters behov i anslutning till utsläppshandeln täckas.

I budgetpropositionen för 2017 har det under moment 32.60.46 föreslagits ett anslag på 43 miljoner euro för stöd som ska användas för att kompensera indirekta kostnader för utsläppshandeln.

I rambeslutet för statsfinanserna för åren 2017—2020 anvisas årligen 43 miljoner euro för kompensationsstödet åren 2017—2019 och 46 miljoner euro år 2020.

Konsekvenser för företagen

Konsekvenserna av stödordningen berör i första hand skogs- och metallindustrin samt den kemiska industrin. I Pöyry Management Consultings utredning uppskattas att Finland har färre än 100 verksamhetsställen som är berättigade till stöd. Största delen av dessa är anläggningar inom skogs- eller metallindustrin.

I sin utredning bedömer Pöyry Management Consulting stödets effekt på basis av tre exempel-företag eller -verksamhetsställen. Stödets storlek antogs vara 50 procent av den högsta tillåtna stödnivån enligt kommissionens riktlinjer, och som priset på en utsläppsrätt användes 8,50 euro år 2015 (det är fråga om kompensation som bestäms år 2016). I exempelfallet motsvarar stödet cirka 0,1—0,5 procent av företagets eller verksamhetsställets omsättning och 1—4 procent av rörelsevinsten.

I tabellen nedan presenteras en uppskattning av fördelningen av det stöd som betalas år 2017 per industrisektor utgående från den utredning som gjordes av Pellervo ekonomiska forskningsinstitut.

	Stöd (miljoner euro)	Andel (%)
Skogsindustrin	30	69
Metallindustrin	6	14
Kemiska industrin	5	12
Icke känd	2	5
Sammanlagt	43	100

Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Energimyndigheten.

Beredningsskeden och beredningsmaterial

Arbets- och näringsministeriet uppdrog åt Pellervo ekonomiska forskningsinstitut (PTT) år 2014 att göra en utredning av hur en stödordning av detta slag skulle kunna genomföras i Finland. Med hjälp av utredningen kan man göra kalkylmässiga beräkningar på storleken hos kompensationen för de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln. I november-december 2015 lät arbets- och näringsministeriet Pöyry Management Consulting göra en utredning av de sektorer som skulle omfattas av stödet och de olika elleveranskällornas rätt till stöd.

Statsrådets kansli uppdrog våren 2015 åt Teknologiska forskningscentralen VTT och Sulamaa Consulting att göra en utredning av hur reserven för marknadsstabilitet skulle påverka parti-priset på el i Finland. I utredningen uppskattas hur stor inverkan utvecklingen av priset på en utsläpps rätt har och de faktorer som påverkar den. I utredningen studeras också utvecklingen av det ömsesidiga beroendet mellan priset på en utsläpps rätt och priset på el med tiden när strukturen hos energiproduktionen ändras.

Lagförslaget har behandlats under hösten 2015 och vintern 2016 i statsrådets klimatpolitiska nätverk samt i den arbetsgrupp för utsläppshandelslagen som leds av arbets- och näringsministeriet och där de myndigheter och intressentgrupper som är viktiga i sammanhanget är representerade.

Företagsstödsdelegationen behandlade lagförslaget särskilt med avseende på EU:s reglering om statligt stöd den 11 februari 2016. Delegationen begärde ett utlåtande över det planerade stödet av Statens ekonomiska forskningscentral. I sitt utlåtande fäste Statens ekonomiska forskningscentral uppmärksamhet vid att det hittills inte finns några empiriska bevis på koldioxidläckage. Statens ekonomiska forskningscentral ifrågasätter också stödets ändamålsenlighet och hänvisar till andra överlappande styrmedel såsom den lägre skattesatsen på elström för den energiintensiva industrin samt skattenedsättningen.

5 Remissyttranden och hur de har beaktats

Begäran om utlåtande skickades ut den 6 maj 2016, och tiden för utlåtande löpte ut den 6 juni 2016. Utlåtande erhöles av följande remissinstanser: justitieministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Energimyndigheten, ackrediteringstjänsten FINAS, Statens ekonomiska forskningscentral, Finlands Näringsliv EK, Kemiindustrin rf, Skogsindustrin rf, Teknologindustri rf, Suomen ELFI Oy, Suomen Tekstiili & Muoti ry, Finlands naturskyddsförbund, Kepa ry samt från ungdomsnätverket Changemaker inom Kyrkans utlandshjälp.

Remissinstanserna hade sinsemellan avvikande meningar om behovet av stöd och stödets storlek. De organisationer som representerade stödmottagarna ansåg att stödet bör dimensioneras enligt det högsta tillåtna stödet i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till utsläppshandeln. Naturskyddsorganisationer och organisationer för utvecklingssamarbete samt Statens ekonomiska forskningscentral betraktade stödet som onödigt. Naturskyddsorganisationerna och organisationerna för utvecklingssamarbete ansåg att inkomsterna av utsläpps rättsauktioner bör

RP 147/2016 rd

riktas till utvecklingssamarbete. Finansministeriet konstaterade i sitt utlåtande att stödet åtminstone inte ska dimensioneras så att det är högre än vad som föreslagits i propositionen.

I sitt utlåtande fäste miljöministeriet uppmärksamhet särskilt vid faktorer som påverkar den el-intensiva industrins konkurrenskraft, granskningen av koldioxidrelaterade utsläppskostnader som ingår i elpriset och stödets andel av de inkomster som fås av utsläppsauktioner. Motiveringarna till regeringspropositionen har kompletterats utgående från utlåtandena.

Bland remissinstanserna gjorde både organisationer som representerar stödmottagare och Energimyndigheten flera tekniska ändringsförslag på basis av vilka regeringspropositionen har kompletterats. En del av ändringsförslagen kunde inte beaktas eftersom förslagen inte låg i linje med kommissionens riktlinjer för statligt stöd till utsläppshandeln. En avvikelse från riktlinjerna skulle försvåra godkännandet av anmälan om statligt stöd betydligt och således verkställigheten av stödet. En del av ändringsförslagen beaktas i den förordning av statsrådet som ska utfärdas med stöd av den föreslagna lagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Lagens tillämpningsområde. I paragrafen konstateras det att det i lagen föreskrivs om kompensering av sådan höjning av elpriset som föranleds av utsläppshandeln för de sektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage. I riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln anses sektorer eller delsektorer enligt artikel 10a 15 i utsläppshandelsdirektivet löpa avsevärd risk för koldioxidläckage i kvantitativt hänseende om handelsintensiteten med tredje-länder är högre än 10 procent och summan av de indirekta merkostnaderna av att genomföra utsläppshandelsdirektivet skulle leda till en betydande ökning av produktionskostnaderna, beräknade som en andel av bruttoföreläggsvärdet, på minst fem procent. För beräkning av de indirekta kostnaderna har i riktlinjerna använts samma antaganden som i kommissionens beslut 2012/2/EU (förteckningen över sektorer som löper risk för avsevärt koldioxidläckage). Utöver de kvantitativa kriterierna har en sektor kunnat tas med i riktlinjernas förteckning över sektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage på basis av en bedömning enligt kvalitativa kriterier i enlighet med artikel 10a 17 i utsläppshandelsdirektivet. Vid den kvalitativa bedömningen har den osymmetriska effekten av indirekta kostnader som beror på utsläppshandelsdirektivet granskats liksom också bevisen på att sektorn inte kan föra över de höjda kostnaderna på kunderna utan att den förlorar marknadsandelen till sina konkurrenter från tredje länder.

Verksamhetsutövare, som är verksamma inom de sektorer eller delsektorer som anges i förteckningen över sektorer, som organiserats enligt NACE-kod, i riktlinjerna för statligt stöd och som tillverkar stödberättigade produkter, har rätt till stöd. Dessa elintensiva sektorer och delsektorer anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av att kostnader som förorsakats av EU:s system för utsläppshandel förts över på elpriset. Samtliga sektorer och delsektorer som nämns i förteckningen över sektorer i riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln ska ha rätt till stöd.

De sektorer och delsektorer som har rätt till stöd räknas upp i bilaga 1 till den föreslagna lagen. De produkter som berättigar till stöd delas in i grupper enligt NACE-kod. De NACE-koder som används ska vara förenliga med kommissionens förordning (EG) nr 29/2002 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. I paragrafen föreskrivs det om lagens förhållande till statsunderstödslagen. I 3 § i statsunderstödslagen föreskrivs om statsunderstödslagens förhållande till andra bestämmelser om statsunderstöd och bestämmelser om vissa former av offentligt stöd som är nära statsunderstödet.

I 3 § 3 mom. i statsunderstödslagen finns bestämmelser om vissa former av offentligt stöd på vilka statsunderstödslagen inte ska tillämpas i egenskap av sekundär allmän lag. Enligt 3 § 3 mom. 1 punkten i statsunderstödslagen gäller statsunderstödslagen inte lagstadgade stöd, ersättningar eller andra förmåner, om rätten till dem baserar sig på lag och grunden för bestämmandet av det belopp som ska beviljas anges detaljerat i lag.

I 1 och 4 § i lagförslaget föreskrivs det detaljerat om en verksamhetsutövarers rätt att få stöd. Detaljerade bestämmelser om det stödbelopp som betalas ut finns i 5—7 §. Energimyndigheten ska inte ha någon prövningsrätt beträffande stödets ändamålsenlighet eller verkställandet av

RP 147/2016 rd

budgeteten när myndigheten bestämmer om rätten att få stöd eller om det stödbelopp som ska betalas.

Enligt den regeringsproposition som omfattar statsunderstödslagen (RP 63/2001 rd) kunde statsunderstödslagen även till denna del fungera som modell för bestämmelserna om användning, övervakning och granskning av stöd samt om återbetalning och återkrav av stöd fastän det är fråga om sådana förmåner som avses i 3 § i statsunderstödslagen på vilka lagen inte tillämpas. Enligt motiveringarna kan i speciallagstiftningen vid behov också genom en hänvisningsbestämmelse anges för ändamålet lämpliga bestämmelser i statsunderstödslagen som ska tillämpas. I 25 § 2 mom., 26 och 28 § i lagförslaget ingår en hänvisning till den bestämmelse i statsunderstödslagen som avses bli tillämpad. Annars ska statsunderstödslagen inte äga tillämpning.

3 §. Definitioner. I paragrafen definieras de viktigaste begrepp som förekommer i lagen. Enligt 1 punkten avses med verksamhetsutövare en fysisk eller juridisk person som utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över verksamheten i en anläggning som är berättigad till stöd. Verksamhetsutövaren kan ansöka om stöd enligt denna lag för det kalenderår vid utgången av vilket verksamhetsutövaren utövade ett faktiskt bestämmande inflytande över anläggningen.

Enligt 2 punkten avses med granskningsår det kalenderår vars uppgifter används som grund när stöd ansöks. Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln får stödet betalas ut retroaktivt på basis av uppgifter från det föregående året.

Enligt 3 punkten avses med stödnivå en procentandel av de uppgifter som utgör grunden för beräkningen av stödbeloppet. Stödnivån ska sänkas så att den är 40 procent åren 2016—2018 och 37,5 procent åren 2019—2020. Den stödnivå som bestäms nationellt ska vara klart lägre än den högsta tillåtna stödnivån enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln. En låg stödintensitet begränsar de totala kostnaderna för stödet. Den uppfyller samtidigt riktlinjernas krav på successivt minskande stödnivåer samt krav att incitamenten att gå över till teknik med mindre koldioxidutsläpp ska kvarstå.

Enligt 4 punkten avses med koldioxidutsläppsfaktor det aritmetiska medelvärdet för koldioxidintensiteten för elektricitet som produceras med fossila bränslen i olika geografiska områden. Viktningen ska återspegla produktionsmixen för de fossila bränslena inom ett givet geografiskt område. Koldioxidutsläppsfaktorn är resultatet av en uppdelning av energiindustrins uppgifter om utsläpp av koldioxidekvivalenter dividerat med bruttoelproduktionen baserat på fossila bränslen. Koldioxidutsläppsfaktorn uttrycks i ton koldioxid per megawattimme (tCO₂/MWh). Enligt riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln hör Finland till den nordiska regionen tillsammans med Danmark, Sverige och Norge. Enligt riktlinjerna är koldioxidutsläppsfaktorn för den nordiska regionen 0,67.

Enligt 5 punkten avses med Europeiska unionens forwardpris det aritmetiska medelvärdet för de dagliga ettåriga forwardpriserna (slutliga anbudspriser) i euro för leverans i december det år för vilket stödet beviljas, noterat på en given koldioxidbörs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet det kalenderår som föregår det år då stödet beviljats. Exempelvis det pris som används vid beräkningen av stöd som utbetalas på basis av uppgifterna från 2015 är det genomsnittliga priset år 2014 på derivatet i december 2015.

Enligt 6 punkten avses med referensproduktion den genomsnittliga produktionen, uttryckt i ton per år, av stödberättigande produkter under referensperioden 2005—2011 för anläggningar

som har varit i drift varje år under referensperioden. Ett givet kalenderår får uteslutas från den sju år långa referensperioden. Vid fastställandet av referensproduktionen beaktas endast den stödberättigade produktionen enligt 1 §. Referensproduktionen ska fastställas skilt för varje stödberättigade produkt som tillverkas vid anläggningen.

Om anläggningen inte varit i drift alla år under referensperioden 2005—2011, definieras referensproduktion som genomsnittet för den årliga produktionen under de år då anläggningen varit i drift. Då dokumentation om anläggningens verksamhet finns från sju år, definieras referensproduktion som genomsnittet för den årliga produktionen under referensperioden. Om en anläggning exempelvis inlett sin verksamhet år 2010, ska medelvärdet för den årliga produktionen under åren 2010—2015 betraktas som referensproduktion i fråga om det stöd som betalas för 2016. Därefter definieras referensproduktion som genomsnittet för den årliga produktionen åren 2010—2016. Om dokumentation om anläggningens verksamhet finns från sju år, får ett givet kalenderår uteslutas från den sju år långa referensperioden.

Om anläggningen inte varit i drift i åtminstone ett år under åren 2005—2011, definieras referensproduktion som den årliga produktionen under granskningsåret, tills fyra driftsår kan dokumenteras. Därefter kommer referensproduktionen att vara genomsnittet för de tre föregående år från vilka uppgifter om verksamheten finns dokumenterade. Om en anläggning tagits i drift exempelvis år 2013, definieras referensproduktion som produktionen under det föregående året tills dokumentation om verksamheten fås från åren 2013—2016. Därefter definieras anläggningens referensproduktion som genomsnittet för åren 2014—2016 under stödets giltighetstid.

Enligt 7 punkten avses med referensförbrukning av el den genomsnittliga elförbrukningen vid anläggningen, uttryckt i megawattimmar per år, under referensperioden 2005—2011 för anläggningar som varit i drift varje år under referensperioden. Ett givet kalenderår får uteslutas från den sju år långa referensperioden. När referensförbrukningen av el definieras beaktas endast den relativa andelen stödberättigad produktion enligt 1 § av anläggningens elförbrukning för vilken inget effektivitetsriktmärke för elförbrukning finns att tillgängligt.

Om anläggningen inte varit i drift alla år under referensperioden 2005—2011, definieras referensförbrukningen av el som den genomsnittliga årliga elförbrukningen under de år då anläggningen varit i drift. Då dokumentation om anläggningens verksamhet finns från sju år, definieras referensförbrukningen av el som genomsnittet för den årliga elförbrukningen under referensperioden. Om dokumentation om anläggningens verksamhet finns från sju år, får ett givet kalenderår uteslutas från den sju år långa referensperioden.

Om anläggningen inte varit i drift i åtminstone ett år under åren 2005—2011, definieras referensförbrukningen av el som den årliga förbrukningen under granskningsåret, tills fyra driftsår kan dokumenteras. Därefter kommer referensförbrukningen av el att definieras som genomsnittet för de tre föregående dokumenterade driftsåren.

Enligt 8 punkten avses med effektivitetsriktmärke för elförbrukning den produktspecifika elförbrukningen per ton producerade enheter. Effektivitetsriktmärkena för elförbrukning uttrycks i megawattimmar per ton producerade enheter och definieras på Procom 8-nivå. De effektivitetsriktmärkena för elförbrukning som ska tillämpas räknas upp i bilagan till lagförslaget, och de baserar sig på de av kommissionen fastställda riktmärkena som räknas upp i kommissionens beslut 2012/C 387/06. Bränsle och elektricitet är utbytbara i vissa produktionsprocesser. I fråga om dessa produkter är det inte ändamålsenligt att uttrycka riktmärket för en produkt i megawattimmar per ton producerade enheter. Utgångspunkten utgör i stället diagram-

men för de specifika utsläpp av växthusgaser som kan härledas från de direkta utsläppen. I fråga om dessa processer har riktmärken fastställts utgående från summan av direkta utsläpp respektive indirekta utsläpp från användningen av den utbytbara delen av elektricitet. Riktmärkena har uttryckts i ton koldioxid per ton producerade enheter. I sådana fall omvandlas riktmärket för en produkt till effektivitetsriktmärke för elförbrukningen på det sätt som beskrivs i bilaga 2 till lagförslaget.

Enligt 9 punkten avses med reservriktmärke för elförbrukning 80 procents andel av referensförbrukningen av el. Kommissionen har fastställt det reservriktmärke för elförbrukning som används i stödordningen i sitt beslut 2012/C 387/06. Riktmärket ska tillämpas på alla produkter och processer som ingår i stödberättigade sektorer eller delsektorer men för vilka något eget effektivitetsriktmärke för elförbrukning inte har fastställts. Reservriktmärket för elförbrukning motsvarar enligt kommissionen den genomsnittliga insatsen för att minska utsläppen som framtvings av tillämpningen av effektivitetsriktmärkena för elförbrukning (riktmärke för elförbrukning/förhandsriktmärke för elförbrukning).

Enligt 10 punkten avses med ursprunglig installerad kapacitet genomsnittet av de två högsta månatliga produktionsvolymerna under perioden 1 januari 2005—31 december 2011 om man antar att delanläggningen har drivits med denna belastning 720 timmar per månad, 12 månader per år. Om det inte går att fastställa den ursprungliga installerade kapaciteten enligt ovan ska en experimentell verifiering av delanläggningens kapacitet genomföras under uppsikt av Energimyndigheten och en kontrollör för att säkerställa att de parametrar som används är typiska för den berörda sektorn och att resultaten av den experimentella verifieringen är representativa. Enligt 6 § 3 mom. får närmare bestämmelser om betydande kapacitetsökning utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får således närmare bestämmelser utfärdas om ursprunglig installerad kapacitet och uppdatering av den enligt 6 §.

4 §. *Grunderna för beviljande av stöd.* I paragrafen föreslås bestämmelser om stödets giltighetstid och grunderna för beviljande av stöd.

I 1 mom. föreskrivs att stöd kan beviljas från och med år 2016. Stödet ska betalas ut retroaktivt under det år som följer granskningsåret. Det första år vars uppgifter kan tas som grund för beviljande av stöd är 2016. Det stöd som beviljas på basis av uppgifterna från 2016 ska alltså betalas ut år 2017. Det sista år vars uppgifter kan tas som grund för beviljande av stöd är 2020. Det stöd som beviljas på basis av uppgifterna från 2020 ska betalas ut år 2021.

Riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln tillämpas fram till utgången av 2020, dvs. till slutet av tredje handelsperioden. I riktlinjerna konstateras att bedömningen av huruvida ett stöd kan anses vara förenligt med den inre marknaden kan göras genom att man jämför stödets positiva effekter när det gäller att nå ett mål av gemensamt intresse mot dess eventuella negativa bieffekter, såsom snedvridning av handel och konkurrens. Jämförelsen görs på basis av riktlinjerna. Av denna anledning får stödordningar inte ha en längre giltighetstid än riktlinjerna. I riktlinjerna konstateras det vidare att kommissionen får genomföra en översyn av riktlinjerna vartannat år efter det att de har antagits och kan, efter att ha hört medlemsstaterna, göra ändringar i riktlinjerna. Det är också möjligt att motsvarande riktlinjer för statligt stöd för kompensation av de indirekta kostnaderna av utsläppshandeln införs även med tanke på den handelsperiod som inleds efter år 2020.

I 2 mom. föreskrivs att stöd beviljas endast på basis av sådan elförbrukning vars pris inbegriper kostnader för koldioxidutsläpp. Frågan om huruvida kostnader som förorsakas av koldioxidutsläppen ingår i olika leveranskällor behandlas ovan i den allmänna motiveringen till lag-

förslaget. Den som ansöker om stöd ska i samband med stödansökan lämna en utredning om att koldioxidrelaterade utsläppskostnader ingår i den el som sökanden använder. I egenskap av understödsmyndighet förelås Energimyndigheten dessutom ha omfattande rätt till information och inspektionsrättigheter för att vid behov kunna kontrollera saken.

I 3 mom. föreskrivs att stöd beviljas endast för den del som överskrider anläggningens elförbrukning som motsvarar referensproduktionen dividerad med reservriktmärket för elförbrukning eller referensförbrukningen av el med en gigawattimme. Den elförbrukning som motsvarar referensproduktionen beräknas i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln. Avgränsningen kan motiveras med administrativ ändamålsenlighet. De anläggningar som identifierades i Pöyry Management Consultings utredning och som förbrukar mer än fem gigawattimmar, svarar enligt utredningen för 90 procent av den statistikförda elförbrukningen inom de sektorer som har rätt till kompensation. Om stöd beviljades för elförbrukning som underskrider en gigawattimme, skulle stödbeloppet bli så litet att det knappast skulle vara ändamålsenligt att ansöka om stöd med beaktande av de kostnader som detta föranleder. Verksamhetsutövaren medförs kostnader för ansökan om stöd i form av både avgiften för handläggning av ansökningen och kostnaderna för verifieringen av de uppgifter som behövs.

I 4 mom. föreskrivs om beviljande av stöd i en situation där en anläggning har upphört med sin verksamhet. Stöd ska inte beviljas om det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten vid anläggningen. Det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten i en situation då sådana aggregat som är centrala med tanke på anläggningens drift inte längre hålls i funktionsdugligt skick. Om det skulle vara tekniskt möjligt att återuppta verksamheten vid anläggningen, ska verksamhetsutövaren visa att anläggningen ska återuppta sin verksamhet inom sex månader från det att anläggningen upphörde med sin verksamhet. Därvid skulle anläggningen kunna få fortsatt stöd, om verksamheten fortsätter. Denna punkt ligger i linje med riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln i fråga om sänkning av produktionsnivån. I riktlinjerna konstateras det att om produktionsnivån sjunker med 90 procent beviljas inget stöd. Det skulle således inte vara ändamålsenligt att betala stöd till en anläggning som upphört med sin verksamhet. En ansökan från en anläggning som helt upphört med sin verksamhet ska enligt 4 mom. kunna avslås redan på de grunder som nämns i den aktuella punkten, och Energimyndigheten behöver inte beräkna stödbeloppet på grund av den minskade produktionen.

5 §. Beräkning av stödbelopp. I paragrafen föreskrivs om en formel med hjälp av vilken stödbeloppet beräknas. Räkneformeln baserar sig på kommissionens riktlinjer för statligt stöd som innehåller bestämmelser om högsta tillåtna stödnivå.

I 1 mom. föreskrivs det om stödbeloppet i sådana fall där ett produktspecifikt effektivitetsriktmärke för elförbrukning, som fastställts i kommissionens beslut 2012/C 387/06, står till förfogande för de produkter som tillverkas vid anläggningen (dvs. produkten nämns i bilaga 2 till lagförslaget). Stödbeloppet ska beräknas skilt för varje produkt som omfattas av lagens tillämpningsområde. Referensproduktionen i fråga om varje produkt som tillverkas vid en anläggning ska beräknas som en relativ andel av produktionsvolymen.

RP 147/2016 rd

Det årliga stödbeloppet ska räknas fram enligt följande formel:

$$\begin{aligned} & \text{stödnivån för granskningsåret} \\ & \quad \times \\ & \text{koldioxidutsläppsfaktorn} \\ & \quad \times \\ & \text{Europeiska unionens forwardpris det år som föregår granskningsåret} \\ & \quad \times \\ & \text{det produktspecifika effektivitetsriktmärket för elförbrukning} \\ & \quad \times \\ & \text{referensproduktionen.} \end{aligned}$$

I 2 mom. föreskrivs om beräkning av stödbeloppet i sådana fall där något produktspecifikt effektivitetsriktmärke för elförbrukning som fastställts i kommissionens beslut 2012/C 387/06 inte står till förfogande för den produkt eller de produkter som tillverkas vid anläggningen (dvs. produkten nämns inte i bilaga 2 till lagförslaget). Beloppet av stöd ska räknas på basis av reservriktmärket för elförbrukning och referensförbrukningen av el endast i de fall där något produktspecifikt effektivitetsriktmärke för elförbrukning inte står till förfogande. Då ska stödbeloppet beräknas för varje anläggning på basis av den sammanlagda elförbrukningen för tillverkningen av de produkter som omfattas av lagens tillämpningsområde.

Det årliga stödbeloppet ska räknas fram enligt följande formel:

$$\begin{aligned} & \text{stödnivån för granskningsåret} \\ & \quad \times \\ & \text{koldioxidutsläppsfaktorn} \\ & \quad \times \\ & \text{Europeiska unionens forwardpris det år som föregår granskningsåret} \\ & \quad \times \\ & \text{reservriktmärket för elförbrukning} \\ & \quad \times \\ & \text{referensförbrukningen av el.} \end{aligned}$$

Om anläggningen dessutom tillverkar produkter som inte omfattas av lagens tillämpningsområde, beräknas stödbeloppet endast för sådana produkters del som omfattas av lagens tillämpningsområde. Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §. Betydande kapacitetsökning. Om en anläggnings produktionskapacitet ökar betydligt efter referensperioden 2005—2011, kan referensproduktionen eller referensförbrukningen av el ökas i proportion till ökningen av den stödberättigade produktionskapaciteten. Som betydande kapacitetsökning betraktas en betydande ökning av en delanläggnings ursprungliga installerade kapacitet, så att det i anläggningen genomförs en eller flera identifierbara fysiska ändringar relaterade till den tekniska konfigurationen och funktionen som inte är ren ersättning av en befintlig produktionslinje, och att anläggningen kan drivas med en kapacitet som är minst 10 procent större än dess ursprungliga installerade kapacitet före ändringen och detta följer av en investering eller flera investeringar i fysiskt kapital. En anläggnings ursprungliga installerade kapacitet, referensproduktion och referensförbrukning av el ska fastställas i samband med handläggningen av anläggningens första ansökan om stöd. Närmare bestämmelser om betydande kapacitetsökning samt om fastställande av den ursprungliga installerade kapaciteten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §. Sänkning av produktionsnivån. I paragrafen föreskrivs om beloppet av stöd som ska betalas ut om anläggningens produktionsnivå sjunker. Om anläggningens produktionsnivå under granskningsåret sjunker 50—75 procent jämfört med referensproduktionen eller referensförbrukningen av el, ska anläggningen få endast hälften av det stöd som motsvarar referensproduktionen eller referensförbrukningen av el. Om anläggningens produktionsnivå under granskningsåret sjunker 76—90 procent jämfört med referensproduktionen eller referensförbrukningen av el, ska anläggningen få endast 25 procent av det stöd som motsvarar referensproduktionen eller referensförbrukningen av el. Om anläggningens produktionsnivå under granskningsåret sjunker minst 90 procent jämfört med referensproduktionen eller referensförbrukningen av el, ska anläggningen inte få något stöd.

Närmare bestämmelser om de fall där produktionsnivån sjunker får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §. Myndighetsuppgifter. Energimyndigheten föreslås sköta myndighetsuppgifterna i samband med stödet. Energimyndigheten ska svara för beräkningen av stödbeloppet samt för beviljande, utbetalning, övervakning och rapportering av stödet samt för övriga myndighetsuppgifter som anges i den föreslagna lagen. De övriga myndighetsuppgifterna består exempelvis av godkännandet av kontrollörer och återkrävande av stöd. Energimyndigheten ska svara för upprättandet av en årlig rapport enligt rådets förordning (EG) nr 1589/2015 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget och kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 om genomförande av förordning (EG) nr 659/1999, sådan den lyder kompletterad genom kommissionens förordning (EG) 2015/2282. Utöver de krav som fastställts i de ovan nämnda förordningarna, ska rapporten innehålla de uppgifter som förutsätts i riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln.

9 §. Förfarandet vid ansökan om stöd. För att kunna få stöd ska verksamhetsutövaren ge in en ansökan till Energimyndigheten. För att en stödansökan ska kunna bli godkänd, ska den ges in till Energimyndigheten senast vid den tidpunkt som anges i statsrådets förordning. Ansökningar som kommit in efter den uppsatta tidsfristen ska avslås. Ansökan om stöd ska inges skilt för varje anläggning. De uppgifter som lämnas i en stödansökan ska i enlighet med statsrådets förordning verifieras av en kontrollör som Energimyndigheten godkänt innan stödansö-

kan ges in till Energimyndigheten. Till ansökan ska fogas kontrollörens verifiering om att de produkter som tillverkas vid anläggningen omfattas av denna lags tillämpningsområde, referensproduktionen, referensförbrukningen av el, om betydande kapacitetsökning samt om den ursprungliga installerade kapaciteten. Ansökan om stöd ska ges in till Energimyndigheten via ett elektroniskt system efter det att kontrollören genom sin anteckning har verifierat att uppgifterna är korrekta.

Närmare bestämmelser om förfarandet för ansökan om stöd, om stödansökan jämte bilagor samt om kontrollörens verifiering av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet. Förordningen ska innehålla bestämmelser om bl.a. innehållet i ansökan, de uppgifter som ska verifieras samt om sättet att ge in ansökan till Energimyndigheten. I förordningen ska det dessutom föreskrivas om tidpunkten för inlämnande av ansökan.

10 §. Beslutet om beviljande av stöd. Energimyndigheten ska meddela ett beslut om beviljande av stöd som beräknats enligt 5—7 §. Energimyndigheten ska handlägga ansökningarna så att utbetalningen enligt 11 § ska kunna ske under samma kalenderår. När Energimyndigheten för första gången behandlar en stödansökan från en viss verksamhetsutövare ska Energimyndigheten fastsätta den produktspecifika referensproduktionen för varje anläggning samt referensförbrukningen av el för andra stödberättigade produkter för vilka något effektivitetsriktmärke för elförbrukning inte finns att tillgå. Energimyndigheten ska dessutom fastställa den ursprungliga installerade kapaciteten för varje anläggning. Dessa värden för referensproduktion eller referensförbrukning av el samt ursprunglig installerad kapacitet för varje anläggning ska användas vid beräkningen av stödbeloppet följande år, om verksamhetsutövaren ansöker om stöd det året. Om Energimyndigheten då konstaterar kapacitetsminskning eller en betydande kapacitetsökning, ska referensproduktionen eller referensförbrukningen av el samt kapaciteten fastställas på nytt i enlighet med 6 och 7 §. Energimyndigheten ska godkänna ansökan, om det av ansökan framgår att förutsättningarna enligt denna lag är uppfyllda och det enligt denna lag inte finns något hinder för att godkänna ansökan.

Närmare bestämmelser om beslutet om beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §. Utbetalning av stöd. Stödet ska beviljas årsvis på ansökan. Energimyndigheten ska betala ut stödet i enlighet med beslutet enligt 10 § senast i slutet av det kalenderår under vilket stöd har ansökts. Av det belopp som ska betalas ut kan Energimyndigheten kvitta det stöd som ska återkrävas eller återbetalas eller den ränta eller dröjsmålsränta på stödet som ska tas ut i enlighet med 28 §.

Energimyndigheten ska låta bli att betala ut stödet, om ett återbetalningskrav som baserar sig på Europeiska kommissionens tidigare beslut om statligt stöd, där stödet har deklarerats strida mot reglerna och vara icke förenligt med den inre marknaden, riktar sig mot stödmottagaren och återbetalning inte har skett.

12 §. Villkor för att bli godkänd som kontrollör. Som kontrollör kan godkännas en sökande som är utomstående och oberoende av verksamhetsutövaren. Sökanden ska vara opartisk också objektivt sett, så att förtroendet för kontrollörens verksamhet i allmänhet inte äventyras. Av denna anledning föreskrivs det i den föreslagna paragrafen att sökanden, när denne utför verifieringsuppgifter, ska vara både funktionellt och ekonomiskt oberoende. Sökanden ska dessutom till sitt förfogande ha tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende personal för verifieringsuppgifterna. Genom kravet på yrkeskvalifikationer säkerställs att sökanden är kompetent att utföra kontrollörsuppgifter. Kontrollören ska dessutom visa att kontrollören är förtrogen

med den föreslagna lagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Kompetensen säkerställs också genom kravet att sökanden ska ha anläggningar, utrustning och system som behövs för verksamheten. Sökanden ska dessutom ha tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som är tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Närmare bestämmelser om villkoren för att bli godkänd som kontrollör och om kontrollörens behörighetsområden får utfärdas genom förordning av statsrådet innan kontrollören blir ackrediterad. Ackrediteringsförfarandet tar i allmänhet ett år, vilket innebär att de första ackrediterade kontrollörerna står till förfogande först år 2018.

13 §. Godkännande som kontrollör. Energimyndigheten ska på ansökan godkänna en ackrediterad finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del av en sammanslutning eller en stiftelse som kontrollör. Att villkoren är uppfyllda ska visas genom en ackreditering som gjorts eller ett utlåtande över kompetens som lämnats av ackrediteringstjänsten FINAS (FINAS), som är en del av Säkerhets- och kemikalieverket, på det sätt som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005). Ackrediteringsförfarandet inbegriper fortlöpande övervakning genom vilken FINAS säkerställer att kontrollören kontinuerligt fortsätter att uppfylla de föreskrivna villkoren. Om uppfyllandet av villkoren baserar sig på ett utlåtande av FINAS, sker inte någon motsvarande övervakning.

I beslutet om godkännande ska kontrollörens behörighetsområde anges och sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet ges som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Behörighetsområdet skulle kunna begränsas så att det t.ex. gäller vissa stödberättigade sektorer. Genom bestämmelserna säkerställs att kontrollörsuppgifterna blir skötta på behörigt sätt. I beslutet ska man exempelvis kunna slå fast vilka slags förfaranden som en kontrollör får tillämpa. Kontrollören ska fortlöpande uppfylla de krav som ställs på kontrollören, vilket innebär att det i beslutet om godkännande exempelvis kan fastställas en tidpunkt då kontrollörens kompetens ska bedömas på nytt och det sätt på vilket detta ska göras. Detta är av särskild vikt när kontrollörens kompetens baserar sig på ett utlåtande från FINAS i stället för ackreditering.

Beslutet om godkännande som kontrollör kan också utfärdas för viss tid. Utgångspunkten är dock att beslutet om godkännande gäller tills vidare, om kontrollörens kompetens baserar sig på ackreditering som gjorts av FINAS. Eftersom ackrediteringsförfarandet i allmänhet tar ett år, kommer kontrollörerna att verka utan ackreditering innan den beviljas. I ett sådant fall bör godkännande ges endast för viss tid, och godkännande tills vidare skulle kunna beviljas först efter det att ackrediteringsförfarandet har avslutats.

Som kontrollör ska även kunna godkännas en kontrollör som godkänts och ackrediterats i enlighet med lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) genom en utvidgning av kontrollörens behörighetsområde i enlighet med 1 och 2 mom. så att det täcker verksamheten enligt den föreslagna lagen. I ett sådant fall behöver inte ackrediteringsförfarandet börjas ända från början, utan ackrediteringen ska gälla endast utvidgning av behörighetsområdet så att det är förenligt med denna lag, varvid kontrollören skulle kunna godkännas endast på basis av utvidgning av behörighetsområdet.

En kontrollör som är ackrediterad i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska jämföras med en kontrollör som avses i 1 mom., om kontrollören är en samman-

slutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller en stiftelse och uppfyller villkoren i 12 § och om förfarandet vid ackreditering motsvarar det som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven. Detta förutsätter i praktiken att kompetensen har konstaterats av ett nationellt ackrediteringsorgan i landet i fråga. Energimyndigheten ska i enlighet med 1 och 2 mom. godkänna en kontrollör som ackrediterats i ett annat land och utfärda behövliga bestämmelser om kontrollörens verifieringsverksamhet.

Närmare bestämmelser om förfarandet för godkännande av kontrollör, om bedömningen av villkoren för godkännande och om kontrollörens behörighetsområden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §. Kontrollörens uppgifter. Kontrollören ska lämna den verifiering som avses i 9 § 2 mom., om de uppgifter i ansökan som ska verifieras är korrekta. Kontrollören ska utföra verifieringen så att denne bedömer huruvida stödmottagaren lämnat de uppgifter som behövs för ansökan om stöd på ett tillräckligt täckande och tillförlitligt sätt samt huruvida uppgifterna är trovärdiga och tillräckligt exakta.

Kontrollören ska utföra sin uppgift med yrkesskicklighet och eftersträva god praxis samt beakta de bestämmelser, anvisningar och rekommendationer som utfärdats i denna lag och med stöd av den. Energimyndigheten ska vid behov kunna utfärda närmare anvisningar om verifieringen.

Kontrollören ska bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som behövs för att säkerställa att arbetsmetoderna är enhetliga. Den opartiskhet och tillförlitlighet som krävs av kontrollörer förutsätter också att kontrollörernas förfaringssätt och tolkningar i samband med verifieringen är enhetliga. Därför borde kontrollörerna samarbeta med varandra.

Kontrollören kan också som hjälp vid utförandet av verifieringsuppgifter använda sig av personer utanför den egna organisationen. Detta kan vara nödvändigt i sådana situationer i vilka föremålet för verifiering är en anläggning som kräver särskild kompetens eller kontrollören för tillfället saknar sådana specialkunskaper om något som krävs vid verifieringen. För tydlighetens skull föreslås dock bestämmelser om att kontrollören också i den nämnda situationen ansvarar för verifieringsuppgiften och för de personers verksamhet som har bistått kontrollören vid verifieringen. En utomstående person som används som hjälp ska uppfylla villkoren enligt 12 §.

Närmare bestämmelser om kontrollörens uppgifter och sättet att utföra dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning kan bestämmelser utfärdas exempelvis om innehållet i den rapport som ska lämnas till Energimyndigheten.

15 §. Kontrollörens anmälningsskyldighet. Kontrollören ska till Energimyndigheten anmäla alla sådana ändringar i sin verksamhet som kan inverka på förutsättningarna för att godkänna kontrollören och på bestämmelserna om kontrollörens verksamhet enligt 13 § 2 mom. Om kontrollören t.ex. saknar sådana redskap och resurser som verksamheten förutsätter eller om kontrollören inte kan iaktta Energimyndighetens föreskrifter, ska kontrollören informera Energimyndigheten om detta. Kontrollören ska vara kompetent och uppfylla samtliga krav under hela sin verksamhet, och Energimyndigheten bör kunna försäkra sig om detta. Sådana ändringar som är viktiga med avseende på anmälningsskyldigheten är t.ex. organisatoriska ändringar, ändringar som gäller ackrediteringsbeslutet, ändringar i underleverantörsverksamheten,

ändringar i ägarförhållanden och bland personalen i sådana fall dessa kan inverka på oberoendet och behörigheten, samt väsentliga ändringar i förfaringsätten.

Kontrollören ska årligen till Energimyndigheten lämna en rapport om sin verifieringsverksamhet enligt denna lag och resultaten av den. Rapporten ska innehålla bl.a. en allmän beskrivning av verksamheten, uppgifter om utförda verifieringsuppdrag och brister som upptäckts i samband med dessa, uppgifter om reklamationer som riktats mot kontrollörens verksamhet och korrigerande åtgärder som vidtagits med anledning av dem samt en redogörelse för anlitande av underleverantörer.

Närmare bestämmelser om kontrollörens rapporteringsskyldighet får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning kan bestämmelser utfärdas exempelvis om innehållet i den rapport som ska lämnas till Energimyndigheten.

16 §. Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollören. När kontrollören utför sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag ska kontrollören följa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan *offentlighetslagen*), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen och språklagen (423/2003). Kontrollören utför verifieringsuppgifter som baserar sig på lagstiftning och vilka som sådana eller faktiskt inverkar på kundens rättigheter, förmåner eller skyldigheter. Kontrollören ska därvid följa de bestämmelser som nämns i momentet, vilket säkerställer att rätts säkerheten tryggas och god förvaltningssed förverkligas i kontrollörens verksamhet. De anställda hos kontrollören som sköter sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag ska med stöd av 40 kap. i strafflagen omfattas av det straffrättsliga tjänsteansvaret, eftersom de ska anses vara personer som utövar sådan offentlig makt som avses i 40 kap. 11 § i strafflagen. Det är fråga om en informativ hänvisning.

I 3 mom. ingår en informativ hänvisning som gäller tillämpningen av skadeståndslagen (412/1974).

17 §. Ändring och återkallelse av ett beslut om godkännande som kontrollör. Ändringarna i beslutet kan gälla det behörighetsområde som fastställts i beslutet eller en bestämmelse som utfärdats. Ändring av behörighetsområdet förutsätter att kontrollören har den kompetens som krävs för verksamheten och att de övriga villkoren enligt 12 § är uppfyllda, och att detta har visats genom en ackreditering som beviljats av FINAS eller på något annat sätt som avses i 13 § 1 mom. Vid ändring av bestämmelserna ska tillämpas vad som i 13 § 2 mom. föreskrivs om innehållet i beslutet om godkännande. Exempelvis kan en ändring som en kontrollör anmält med stöd av 15 § 1 mom. förutsätta en ändring av bestämmelsen. Om en kontrollör överlåter sin verksamhet på en annan kontrollör är det inte fråga om ändring av beslutet om godkännande som kontrollör utan ett nytt beslut om godkännande som kontrollör. Det ska dock i praktiken inte behövas en ny utredning av huruvida villkoren för godkännande som kontrollör uppfylls, om det endast handlar om namnändring.

En återkallelse av beslutet om godkännande som kontrollör förutsätter att kontrollörens förfarande varit uppsåtligt eller oaktsamt. Återkallelse kan komma i fråga t.ex. om en kontrollör sköter sina kontrolluppgifter på ett väsentligen felaktigt eller bristfälligt sätt.

I de fall som avses i 2 mom. 2 punkten ska Energimyndigheten först ge kontrollören en anmärkning och en varning. Återkallelse av godkännandet skulle komma i fråga först när kontrollören trots anmärkning och varning inte har avhjälpt bristerna eller rättat till felaktigheterna eller försummelserna. I enlighet med förvaltningens proportionalitetsprincip ska kontrollören

först ges tillfälle att vidta korrigerande åtgärder. Beslutet om fristens längd har lämnats åt myndighetens prövning, men fristen ska vara så lång att bristen, överträdelsen eller försummelsen i praktiken kan avhjälpas och rättas till inom den angivna tiden. Energimyndigheten ska med stöd av 2 mom. 2 punkten kunna återkalla godkännandet som kontrollör också för en viss tid, om kontrollören exempelvis endast delvis avhjälpit bristerna eller rättat till felaktigheterna eller försummelserna. I ett sådant fall förfaller beslutet om återkallelse om kontrollören avhjälpes samtliga brister i sinverksamhet.

18 §. Rätt att få information. En effektiv övervakning förutsätter en i lag tryggad rätt att få sådana uppgifter som behövs för tillsynen. Energimyndigheten ska trots sekretessbestämmelserna ha rätt att av verksamhetsutövaren, kontrollören, den elproducent som levererar el till verksamhetsutövaren samt av nättinnehavaren få sådana uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag. Nämda aktörer kan inte vägra att lämna de uppgifter som myndigheten begär med åberopande av affärssekretess eller integritetsskydd. Med uppgifter som behövs för tillsynen avses sådana uppgifter som är innehållsmässigt korrekta och som ger en korrekt och tillräcklig bild av iakttagandet av bestämmelserna i lag och Energimyndighetens beslut. Energimyndigheten kan genom ett åläggande förplikta kontrollören att lämna den behövliga informationen och myndigheten kan vid behov förena sitt åläggande med vite enligt 21 § 2 mom.

Energimyndigheten ska dessutom trots sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen eller någon annanstans i lag ha rätt att av andra myndigheter få sådana uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i lag. Sådana uppgifter som behövs för tillsyn kan gälla verksamhetsutövarens tillverkning av produkter som omfattas av stödet, statligt stöd som verksamhetsutövaren fått av myndigheter samt andra omständigheter som gäller verksamhetsutövaren och som har väsentlig betydelse med tanke på bestämmande, utbetalning eller återkrävande av stödet. Uppgifter av detta slag kan innehas av t.ex. skattemyndigheterna, tullmyndigheterna och de myndigheter som beviljar statligt stöd. I offentlighetslagen finns inte några bestämmelser om att sekretessbelagda uppgifter skulle kunna lämnas ut till någon annan myndighet för utförande av en viss uppgift. Bestämmelser om saken bör utfärdas separat, eftersom det kan handla om en uppgift som är av central betydelse med tanke på myndighetens uppgiftsbehov, men som är sekretessbelagd på basis av offentlighetslagen.

Kontrollörerna ska samarbeta med varandra. En förutsättning för ett effektivt och fungerande samarbete är att kontrollörerna till varandra lämnar också sekretessbelagda uppgifter när uppgifterna behövs för kontrollörernas samarbete. En kontrollör ska på motsvarande sätt lämna sekretessbelagda uppgifter till Energimyndigheten när uppgifterna behövs för tillsyn.

19 §. Utlämnande av uppgifter. Enligt paragrafen hindrar inte sekretessbestämmelserna att uppgifter lämnas av Energimyndigheten till åklagare och polis för att brott ska kunna förhindras och utredas eller till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen. Enligt paragrafen har Energimyndigheten också rätt att till arbets- och näringsministeriet lämna sådana uppgifter som finns i en stödansökan samt uppgifter som erhållits i samband med tillsynen.

Paragrafens 2 punkt har ett nära samband med tillsynen över att EU:s statsstödsregler följs, och den ansvariga parten i detta fall är arbets- och näringsministeriet.

20 §. Myndighetens inspektionsrätt. Genom 1 mom. säkerställs att Energimyndigheten har till tillträde till en anläggning eller andra lokaler eller områden för att där företa inspektioner som

behövs för tillsyn. Rätten omfattar alla de utrymmen, lokaler och områden vars förhållanden är av betydelse vid bedömning av bl.a. huruvida villkoren enligt 1 och 4—7 § är uppfyllda. Sådana utrymmen, lokaler och områden kan vara exempelvis verksamhetsutövarens utrymmen i en anläggning eller området kring en anläggning som erhåller stöd eller ett utrymme som kontrolleras av elproducenten och där uppgifter om elleveranser till verksamhetsutövaren bevaras samt kontrollörens utrymmen där datamaterial om produktionsmängder och verifiering av dem förvaras samt platsen för nätinnehavarens mätare. Energimyndigheten ska också ha rätt att utföra inspektioner i utrymmena, lokalerna och områdena och vidta andra åtgärder som behövs för tillsyn.

Hemfriden har tryggats i 10 § i grundlagen. Genom lag kan dock bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. I utrymmen som omfattas av hemfrid får myndighetsinspektioner utföras endast när det finns anledning att misstänka ett brott för vilket fängelsestraff kan utdömas. Av denna anledning ska Energimyndighetens behörighet vara begränsad enligt 1 mom., när det är fråga om utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur. Tillsynsåtgärder får vidtas i dylika utrymmen bara om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889) (givande av osant intyg till myndighet) eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen (subventionsbedrägeri eller grovt subventionsbedrägeri) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Energimyndigheten ska ha rätt att i samband med inspektionen omhänderta materialet för en verksamhetsutövare, elproducent, kontrollör eller nätinnehavare som är föremål för inspektion. Omhändertagande kan komma i fråga då saken inte kan utredas på det sätt som behövs i samband med inspektionen och omhändertagande är nödvändigt med tanke på uppnåendet av målen med inspektionen. Omhändertagandet kan inbegripa samtliga dokument, upptagningar samt annat material som omfattas av inspektionsrätten. Materialet ska återlämnas utan dröjsmål, när det inte längre behövs för inspektionens skull. Det som är avgörande med tanke på behovet är huruvida materialet behövs för att skaffa sådana ytterligare upplysningar som behövs för att inspektionens mål kan nås eller för att kontrollera att uppgifterna är korrekta. På basis av momentet kan omhändertagandet av materialet inte förlängas t.ex. till dess att ett beslut om återbetalning av stödet har fattats.

Enligt 3 mom. ska den som är föremål för inspektion biträda Energimyndigheten vid utförandet av inspektionen. Detta betyder att en verksamhetsutövare eller någon annan som är föremål för inspektion ska samarbeta med den som utför inspektionen och lämna allt material som behövs för inspektion samt de uppgifter och utredningar som behövs vid utförandet av inspektionen. Som behövliga kan t.ex. betraktas sådana uppgifter, utredningar och sådant material med hjälp av vilket det kan utredas huruvida villkoren enligt 1 och 4—7 § och villkoren för utbetalningen av stödet är uppfyllda.

21 §. Rättelse av förseelse eller försummelse. I paragrafen finns bestämmelser om de reaktionssätt som Energimyndigheten har till förfogande då bestämmelser i lag eller bestämmelser och förelägganden som utfärdats med stöd av lag inte iakttas. Energimyndigheten kan t.ex. med stöd av 1 mom. kräva att verksamhetsutövaren lämnar handlingarna enligt 20 § 2 mom. till Energimyndigheten.

Innan ett förbud eller ett åläggande meddelas ska Energimyndigheten höra parterna. I fråga om hörande tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen. På delgivning av beslut om förbud eller åläggande tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen. Då ett beslut innehåller ett av-

görande som är förpliktande för en part, ska beslutet delges i form av bevislig delgivning enligt 60 § i förvaltningslagen.

Enligt 1 mom. ska ett åläggande som Energimyndigheten meddelat med stöd av 30 § iakttas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Enligt 2 mom. kan Energimyndigheten förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med stöd av 1 mom. med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990). I regel påförs ett huvudåläggande med stöd av 1 mom. och vite genom ett och samma beslut.

22 §. Handräckning. Paragrafen innehåller en hänvisning till 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011) som innehåller bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning. I paragrafen ges tullmyndigheten befogenheter att ge handräckning.

23 §. Hänvisning till strafflagen. I paragrafen ingår en hänvisning till 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889), som innehåller bestämmelser om straff för givande av osant intyg till myndighet, och en hänvisning till 29 kap. 5 och 6 § i strafflagen som innehåller bestämmelser om straff för subventionsbedrägeri.

I 16 kap. 8 § i strafflagen föreskrivs det att den som till en myndighet ger in ett i rättsligt hänseende betydelsefullt osant skriftligt intyg eller en därmed jämförbar teknisk upptagning eller som efter att ha tillverkat ett sådant intyg eller en sådan upptagning överlämnar intyget eller upptagningen till någon annan för att användas för nämnda ändamål skall, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för *ingivande av osant intyg till myndighet* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. För ingivande av osant intyg till myndighet döms också den som bedriver verksamhet som är underställd särskild myndighetstillsyn eller dennes företrädare eller en person som är anställd hos denne eller den som är revisor för ett samfund som står under tillsyn, som i anslutning till en granskning som utförs med stöd av lag eller i övrigt vid uppfyllandet av en i lag bestämd upplysningsskyldighet, för tillsynsmyndigheten uppger en i rättsligt hänseende betydelsefull osann muntlig uppgift. Bestämmelsen är sekundär i förhållande till bestämmelserna om subventionsbedrägeri eller grovt subventionsbedrägeri, där strängare straff för gärningen har föreskrivits.

I 29 kap. 5 § i strafflagen föreskrivs att om någon till den som beslutar om subventioner lämnar en oriktig uppgift om en omständighet som är ägnad att väsentligt påverka möjligheterna att få en subvention eller dess belopp eller villkoren för den eller hemlighåller en sådan omständighet, eller inte meddelar en sådan förändring i förhållandena som väsentligt påverkar möjligheterna att få subventionen eller dess belopp eller villkoren för den och som mottagaren i samband med subventionsbeslutet eller annars särskilt har förpliktats att anmäla, och därigenom bereder eller försöker bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning, ska denne för *subventionsbedrägeri* dömas till böter eller fängelse i högst två år. I 6 § i strafflagen föreskrivs att om vid subventionsbedrägeri eftersträvas avsevärd vinning och bedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt subventionsbedrägeri* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

24 §. Återbetalning av stöd. I paragrafen föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att återbetala det stöd eller en del av det stöd som betalats på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Verksamhetsutövaren ska på eget initiativ och utan dröjsmål vidta åtgärder för att återbetala den förmån som denne erhållit utan grund.

Som stöd som betalats på felaktiga grunder eller till för stort belopp betraktas utbetalning av stöd som gjorts utan grund eller till ett för högt belopp. Stöd som betalats till ett för högt belopp är exempelvis stöd som baserar sig på för hög referensproduktion eller referensförbrukningen av el. Orsaken till att stöd betalats ut på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp kan vara t.ex. verksamhetsutövarens försummelse, oaktsamhet eller sviktliga förfarande. En sådan situation kan uppstå exempelvis när verksamhetsutövaren och kontrollören inte upptäcker en sänkning av produktionsnivån. Verksamhetsutövaren kan av misstag eller uppsåtligt ha givit Energimyndigheten felaktig eller missledande information om en omständighet som inverkat på beloppet av stöd som betalats ut, eller hemlighållit sådan information. Med felaktig information avses uppgifter som inte stämmer överens med fakta vid tidpunkten då uppgiften lämnats och med vilseledande information uppgifter och sättet att presentera uppgifter på basis av vilka Energimyndigheten inte kan få en till sina väsentliga delar korrekt och tillräcklig bild av de omständigheter som inverkat på det belopp av stöd som ska betalas ut.

Om det belopp som ska återbetalas underskrider 10 euro behöver den grundlösa förmånen inte betalas tillbaka. Bestämmelsen motsvarar till denna del de principer som i 20 § i statsunderstödslagen och annanstans i lag omfattats i fråga om en till sitt belopp mycket liten offentlig-rättslig betalningsskyldighet som inte behöver fullgöras.

25 §. Återkrav. I paragrafen föreslås bestämmelser om återkrav av kompensationsstödet samt om den myndighetsprövning som hänför sig till det. Energimyndigheten ska inte ha någon prövningsrätt när det gäller vidtagande av åtgärder för återkrav, utan myndigheten ska besluta att stöd som redan har utbetalats ska återkrävas om det är fråga om försummelse av återbetalningsskyldigheten enligt 24 §. Återkravet ska då begränsas till att gälla det belopp som enligt 24 § ska återbetalas. Energimyndigheten kan vid behov genom ett förvaltningsbeslut fastställa existensen av återbetalningsskyldighet och det belopp som ska återbetalas.

I 2 mom. ingår en hänvisning till 21 § 3 punkten och 22 § 3 mom. i statsunderstödslagen. Energimyndigheten är skyldig att återkräva stödet, om verksamhetsutövaren lämnat Energimyndigheten felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på erhållandet av stöd eller på dess belopp, eller hemlighållit en sådan omständighet. Energimyndigheten ska också genom sitt beslut kunna bestämma att ett stöd som redan betalats ut ska återkrävas, om Europeiska unionens lagstiftning förutsätter det.

Det är möjligt att med stöd av 29 § begära omprövning av Energimyndighetens beslut om återkrav. Energimyndighetens beslut med anledning av begäran av omprövning ska få överklagas i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ett beslut som Energimyndigheten har meddelat med stöd av 30 § får verkställas trots ändringssökande, om inte fullföljdomstolen bestämmer något annat.

26 §. Ränta och dröjsmålsränta. I paragraffen ingår en hänvisning till 24 och 25 § i statsunderstödslagen. Verksamhetsutövaren är skyldig att betala årlig ränta på det belopp som återkrävs och ska återbetalas. I fallen med återkrav eller återbetalning inträder skyldigheten att betala ränta från den dag då stödet eller en del av stödet har betalats till verksamhetsutövaren. Ränta ska betalas till och med den dag då stödet återbetalas och högst till och med den förfalldag för återbetalningen som Energimyndigheten har fastställt. Räntesatsen är den i 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) avsedda räntan ökad med tre procentenheter.

På det återkrävda beloppet ska en dröjsmålsränta betalas, om verksamhetsutövaren inte har fullgjort sin återbetalningsskyldighet inom den tidsfrist som Energimyndigheten satt upp. Dröjsmålsräntans räntesats är lika med den allmänna dröjsmålsräntan enligt räntelagen.

27 §. Frist för återkrav och återbetalning samt preskriptionstid. Enligt 1 mom. ska Energimyndigheten fatta beslut om återkrävande av stödet utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 24 § har kommit till myndighetens kännedom. Om beslutet i princip ska fattas utan dröjsmål, förutsätter det att behandlingen av ett ärende med återkrav skulle få förtur jämfört med andra förvaltningsärenden som avses i denna lag.

I 2 mom. föreskrivs det om en tidsfrist efter vilken Energimyndigheten inte längre får inleda åtgärder i syfte att återkräva stödet eller den ränta eller dröjsmålsränta som ska betalas på det. Ett återkrav på stöd eller ränta eller dröjsmålsränta på stödet ska inte längre få inledas när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades med stöd av 10 §. Preskriptionstiden för återkrav ska således alltid gälla den stödpost som ett visst år har beviljats verksamhetsutövaren, samt de räntor och eventuella dröjsmålsräntor som ska uppbäras på den. På motsvarande sätt ska skyldigheten enligt 24 § att betala tillbaka stödet förfalla, när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades.

28 §. Kvittning. Energimyndigheten kan med stöd av paragrafen besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas enligt 24 § eller återkrävas enligt 25 § av det stöd som Energimyndigheten beviljat. I enlighet med 34 § i förvaltningslagen ska verksamhetsutövaren höras innan något beslut fattas. Det ska vara möjligt att återkräva stödet också genom att kvitta det mot annat statsstöd som Energimyndigheten betalar till samma verksamhetsutövare. Kvittningen kan inte omfatta andra förfallna fordringar på verksamhetsutövaren. Vid kvittning bör alltså de användningsrättigheter för de olika moment i budgeten som fastställts i samband med den detaljerade indelningen av budgeten iakttas.

Dagen för kvittning av det belopp som återbetalas eller återkrävs ska vara den dag då beslutet har meddelats. Återbetalningsränta och dröjsmålsränta räknas fram till kvittningsdagen.

Till övriga delar ska förvaltningslagen iakttas vid förfarandet. Energimyndigheten ska utreda huruvida det föreligger tillräckliga grunder för kvittning och motivera kvittningsbeslutet. En verksamhetsutövare som är missnöjd med Energimyndighetens beslut ska få begära omprövning av beslutet med stöd av 29 §. I Energimyndighetens beslut med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Ett beslut som Energimyndigheten har meddelat ska med stöd av 30 § kunna verkställas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

29 §. Sökande av ändring. Enligt 1 mom. får en part söka ändring i Energimyndighetens beslut om beviljande av stöd enligt 10 §, beslut om återkrav enligt 25 § och beslut om kvittning enligt 28 § genom en begäran om omprövning hos Energimyndigheten och ändring i ett beslut som en kontrollör meddelat genom begäran om omprövning hos kontrollören i fråga. Energimyndigheten och kontrollören ska till sina beslut foga anvisningar om hur man söker omprövning. Vem som är part bestäms enligt 6 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996). En begäran om omprövning av ett beslut ska lämnas in inom 30 dagar från delfäendet. De allmänna bestämmelserna om förfarandet för begäran av omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

I 2 mom. föreskrivs att i Energimyndighetens beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning och annat beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

30 §. Verkställighet av beslutet. Enligt 1 mom. får ett beslut om kvittning som Energimyndigheten meddelat med stöd av 28 § 1 mom. verkställas även om parten har lämnat in en begäran om omprövning av ärendet. Enligt 2 mom. ska beslut om återkallande eller tillfälligt återkallande av verkställigheten av ett beslut om godkännande som kontrollör som Energimyndigheten meddelat med stöd av 17 § 2 3 mom., myndighetens beslut om förbud som meddelats med stöd av 21 § eller beslut om återkrävande av stöd som meddelats med stöd av 25 §, iakttas även om det har överklagats. Fullföljdsdomstolen kan dock förbjuda verkställigheten av Energimyndighetens beslut som avses i 1 eller 2 mom. eller bestämma att verkställigheten ska avbrytas eller meddela något annat åläggande som gäller verkställigheten.

31 §. Avgifter. I 1 mom. föreslås en informativ hänvisning till lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), på basis av vilken bl.a. de allmänna grunderna för Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer och beloppet av avgifterna samt andra grunder för avgifter som tas in för hiss säkerhetsmyndighetens prestationer bestäms.

I 2 mom. föreskrivs att avgifter och kostnader enligt denna lag får indrivnas utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Således är de avgifter som tas ut för Energimyndighetens beslut om beviljande av stöd direkt utmättningsbara.

32 §. Bevaring av uppgifter. I paragrafen föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att bevara material som hänför sig till stödet (bl.a. produktionsdata, data om elförbrukning samt elleveransavtal). Bevaringstiden för sådant material som hänför sig till stödet är tio år från tidpunkten för beviljande av stödet. Bevaringstiderna motsvarar den preskriptionstid som i 27 § föreskrivs för återkrav på stödet samt för indrivning av den ränta och dröjsmålsränta som ska betalas på stödet. Några närmare bestämmelser om sättet att bevara materialet har inte utfärdats, men det material som avses i paragrafen ska hållas tillgängligt under den föreskrivna tiden.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning.

33 §. Hur uppgifter ska lämnas till Energimyndigheten. I paragrafen föreskrivs det om ett undantag från bestämmelserna i 5 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Enligt 1 mom. ska verksamhetsutövaren ge in den ansökan som avses i 9 § till Energimyndigheten i första hand via ett elektroniskt system. Avsikten är att beslut om stödbelopp och beslut om beviljande av stöd ska fattas vid Energimyndigheten så att man i så stor utsträckning som möjligt ska kunna undvika behandlingen av pappersdokument, och därför ska materialet skickas elektroniskt direkt till Energimyndighetens datasystem. Också kontrollören ska ge verifikation i det elektroniska systemet, varefter ansökan slutligen ska vidarebefordras till Energimyndigheten för handläggning.

Enligt 2 mom. ska sådana uppgifter som avses i denna lag vid behov kunna tillställas Energimyndigheten också på annat sätt. I princip ska ansökan jämte bilagor samt verifikationen dock lämnas via ett elektroniskt system. E-post skulle kunna användas t.ex. för tillställning av andra utredningar. Målet är att informationsutbytet med Energimyndigheten i första hand ska ske elektroniskt.

I 3 mom. föreskrivs det om ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser avses bli utfärdade särskilt om de tekniska detaljerna kring leveransen av uppgifter.

34 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Avsikten är att det med stöd av de föreslagna 5—7, 9, 10, 12—15, 32 och 33 § i lagförslaget genom en förordning av statsrådet ska utfärdas närmare bestämmelser om närmast förfaranden och tillämpning av lagen.

Energimyndigheten föreslås ha befogenhet att meddela anvisningar inom sitt ansvarsområde utan explicit bemyndigande i lag (GrJU 6/2003 rd, 20/2004 rd och 30/2005 rd).

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. En förutsättning för att lagen kan sättas i kraft är att Europeiska unionens kommission godkänner de statsstöd som ingår i lagförslaget. Målet är att den föreslagna lagen ska träda i kraft den 1 januari 2017. Lagens ikraftträdande förutsätter dessutom att det bereds en förordning av statsrådet.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det föreslås att ändring i Energimyndighetens beslut om stödbeloppet (den föreslagna 10 §), beslut om återkrav av stödet (den föreslagna 25 §) och beslut om kvittning (den föreslagna 28 §) samt ändring i kontrollörens beslut om verifiering av uppgifterna i en ansökan (den föreslagna 14 §) får sökas med stöd av 29 § genom förfarandet för begäran om omprövning. Dessa beslut anses i allmänhet inte innebära några särskilda behov av rättsskydd. Avsikten är att sammanjämka en snabb och effektiv myndighetsverksamhet med kravet angående effektivt rättsskydd. Det ska vara möjligt att söka ändring i Energimyndighetens eller kontrollörens beslut med anledning av begäran om omprövning, och i annat beslut som dessa utfärdat med stöd av den föreslagna lagen, i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Den föreslagna regleringen ska anses vara tillräcklig med avseende på det ur rättssäkerhetssynpunkt viktiga 21 § 1 mom. i grundlagen.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. På kontrollörer tillämpas med stöd av 16 § i den föreslagna lagen bestämmelserna i offentlighetslagen, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, förvaltningslagen och språklagen. I den föreslagna 29 § föreskrivs om sökande av ändring i kontrollörens beslut. Den verifieringsuppgift som avses i 14 § i lagförslaget förutsätter särskild sakkunskap. Det kan således anses vara behövligt med tanke på en ändamålsenlig skötsel av uppdraget att verifiera uppgifterna i en stödansökan anförtros kontrollörer. Det finns inte några särskilda myndigheter i Finland för hantering av en sådan sakhet. Med tanke på en ändamålsenlig skötsel av uppgiften i enlighet med 124 § i grundlagen är det behövligt att uppgiften, med tanke på uppgiftens art, anförtros åt privata aktörer.

Bestämmelser om godkännande som kontrollör finns i den föreslagna 13 § och bestämmelser om ändring eller återkallelse av beslutet om godkännande som kontrollör i den föreslagna 17 §. Regleringen har drag som är typiska för regleringen om verksamhetstillstånd. Möjligheten att återkalla tillstånd har i 17 § kopplats till allvarliga eller väsentliga förseelser eller för-

RP 147/2016 rd

summelser och till att eventuella anmärkningar och varningar som getts kontrollören inte har lett till att bristerna i verksamheten har avhjälpats. Energimyndigheten ska också vid behov kunna återkalla sitt beslut om godkännande som kontrollör för en viss tid. De föreslagna bestämmelserna kan anses garantera en tillräcklig förutsebarhet i myndigheternas verksamhet (GrUU 33/2005 rd, GrUU 15/2008 rd och GrUU 19/2009 rd).

Enligt 10 § 3 mom. i grundlagen kan genom lag bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Energimyndighetens rätt att utföra inspektion i utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur har med stöd av 20 § 1 mom. i den föreslagna lagen begränsats till situationer där det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen (39/1889) har begåtts, och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen. Maximistraffet enligt de ovan nämnda lagrummen är fängelse. Det föreslagna 20 § 1 mom. kan inte anses vara problematiskt med avseende på 10 § i grundlagen (GrUU 46/2001 rd och GrUU 40/2002 rd).

Med stöd av 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland. En stödordning för kompensering av de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln ska utgående från 18 § i självstyrelselagen för Åland anses vara en fråga som faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Landskapet Åland har behörighet att stifta en landskapslag enligt vilken stöd kan betalas till verksamhetsutövare inom landskapet för kompensering av de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln på motsvarande grunder som anges i den föreslagna lagen. Enligt 7 kap. i självstyrelselagen för Åland tillförs landskapet årligen av statsmedel ett avräkningsbelopp för att täcka utgifterna för självstyrelsen. Dessutom har landskapet Åland med stöd av förordningen om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som gäller handel med utsläppsrätter avseende växthusgaser (199/2013) rätt till en andel av Finlands inkomster av auktioneringen av utsläppsrätter för växthusgaser.

Utgående från de tillgängliga uppgifterna har Åland knappast några sådana anläggningar som skulle vara berättigade till stöd på basis av den föreslagna lagen.

Lagförslaget innehåller bestämmelser om statsrådets behörighet att utfärda förordningar. Med stöd av de föreslagna 5—7, 9, 10, 12—15, 32 och 33 § i lagförslaget ska det genom en förordning av statsrådet kunna utfärdas närmare bestämmelser om närmast förfaranden och tillämpning av lagen. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. De föreslagna bestämmelserna om bemyndigande har begränsats att gälla i huvudsak detaljer av teknisk karaktär medan grunderna för den rättsliga ställningen bestäms enligt föreskrifterna i lag. Lagförslagets bemyndiganden att utfärda normer strider inte mot 80 § i grundlagen.

Lagförslaget innehåller inte några sådana undantagsbegränsningar eller andra författningsrättsliga aspekter som skulle vara problematiska ur grundlagens synpunkt. Därför är det motiverat att anse att det lagförslag som ingår i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om stöd som betalas till de sektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage för att kompensera den höjning av elpriset som utsläppshandeln förleder. Dessa sektorer och delsektorer räknas upp produktvis i bilaga 1.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Det stöd som betalas ut enligt denna lag betraktas inte som statsunderstöd som avses i statsunderstödslagen (688/2001).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över verksamheten i en anläggning som är berättigad till stöd,
- 2) *granskningsår* kalenderår vars uppgifter används som grund för ansökan om stöd,
- 3) *stödnivå* en procentandel av de uppgifter som utgör grunden för beräkning av stödbeloppet, så att stödnivån är 40 procent för granskningsåren 2016—2018 och 37,5 procent för granskningsåren 2019 och 2020,
- 4) *koldioxidutsläppsfaktor* värdet 0,67,
- 5) *Europeiska unionens forwardpris* det aritmetiska medelvärdet för de dagliga ettåriga forwardpriserna (slutliga anbudspriser) i euro för leverans i december det år för vilket stödet beviljas, noterat på den utgående från handelsvolymen betraktat största koldioxidbörsen inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet det år som föregår granskningsåret,
- 6) *referensproduktion* den genomsnittliga produktionen av stödberättigande produkter, uttryckt i ton per år, vid anläggningen under referensperioden 2005—2011 för anläggningar som är i drift varje år under referensperioden; ett givet kalenderår kan uteslutas från denna sju år långa referensperiod, eller om anläggningen inte varit i drift alla år under referensperioden 2005—2011, den årliga produktionen under de år då anläggningen varit i drift till dess att sju

driftsår kan dokumenteras, ett givet kalenderår kan uteslutas från denna sju år långa referensperiod, eller om anläggningen inte varit i drift i åtminstone ett år under åren 2005—2011, den årliga produktionen under granskningsåret, tills fyra driftsår kan dokumenteras, och därefter genomsnittet för de tre föregående åren av denna period,

7) *referensförbrukning av el* den genomsnittliga elförbrukningen vid anläggningen, uttryckt i megawattimmar (MWh), under referensperioden 2005—2011 för anläggningar som varit i drift varje år under referensperioden, ett givet kalenderår kan uteslutas från den sju år långa referensperioden, eller om anläggningen inte varit i drift alla år under referensperioden 2005—2011, den genomsnittliga elförbrukningen per år, uttryckt i ton, under de år då anläggningen varit i drift till dess att sju driftsår kan dokumenteras, ett givet kalenderår kan uteslutas från den sju år långa referensperioden, eller om anläggningen inte varit i drift i åtminstone ett år under åren 2005—2011, den årliga elförbrukningen under granskningsåret, tills fyra driftsår kan dokumenteras, och därefter genomsnittet för de tre föregående åren av denna period, om vilka dokumentation finns,

8) *effektivitetsriktmärke för elförbrukning* den produktspecifika elförbrukningen, uttryckt i megawattimmar per producerat ton, för de produkter som räknas upp i bilaga 2, om riktmärket för produkten uppges som ton koldioxid per producerat ton, omvandlas värdet till riktmarke för elförbrukning på det sätt som beskrivs i den bilagan,

9) *reservriktmärke för elförbrukning* värdet 0,8,

10) *ursprunglig installerad kapacitet* genomsnittet av de två högsta månatliga produktionsvolymerna under perioden 1 januari 2005—31 december 2011 om man antar att delanläggningen har drivits med denna belastning 720 timmar per månad, 12 månader per år; om det inte går att fastställa den ursprungliga installerade kapaciteten enligt ovan, ska det genomföras en experimentell verifiering av delanläggningens kapacitet under uppsikt av Energimyndigheten och en kontrollör för att säkerställa att de parametrar som används är typiska för den berörda sektorn och att resultaten av den experimentella verifieringen är representativa.

4 §

Grunderna för beviljande av stöd

Stöd kan beviljas på basis av uppgifterna från åren 2016—2020.

Stöd beviljas endast på basis av sådan elförbrukning vars pris inbegriper kostnader för koldioxidutsläpp.

Stöd beviljas endast till den del anläggningens elförbrukning motsvarande referensproduktionen dividerad med reservriktmärket för elförbrukning eller referensförbrukningen av el som överstiger en gigawattimme.

Stöd beviljas inte om den anläggning som ansöker om stöd inte längre är i drift. Anläggningen anses ha upphört med sin verksamhet om

1) det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten, eller

2) verksamhetsutövaren inte kan visa att anläggningen återupptar sin verksamhet inom sex månader från det att verksamheten upphörde.

2 kap.

Stödbelopp

5 §

Beräkning av stödbelopp

När ett effektivitetsriktmärke för elförbrukning står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, beräknas beloppet av årligt stöd så att granskningsårets stödnivå, koldioxidutsläppsfaktorn, Europeiska unionens forwardpris, effektivitetsriktmärket för elförbrukning och referensproduktionen multipliceras med varandra. Stödbeloppet beräknas skilt för varje produkt som nämns i bilaga 2. Referensproduktionen av varje produkt som tillverkas vid en anläggning beräknas som en relativ andel enligt produktionsvolym.

När något effektivitetsriktmärke för elförbrukning inte står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, beräknas beloppet av årligt stöd genom att granskningsårets stödnivå, koldioxidutsläppsfaktorn, Europeiska unionens forwardpris, reservriktmärket för elförbrukning och referensförbrukningen av el multipliceras med varandra. Då beräknas stödbeloppet för varje anläggning på basis av den sammanlagda elförbrukningen för tillverkningen av produkter som nämns i bilaga 2.

Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Betydande kapacitetsökning

Om anläggningens produktionskapacitet ökar betydligt under granskningsåret, kan referensproduktionen eller referensförbrukningen av el ökas i proportion till produktionsökningen.

Som betydande kapacitetsökning betraktas en betydande ökning av en delanläggnings ursprungliga installerade kapacitet, så att det genomförs en eller flera sådana identifierbara fysiska ändringar relaterade till den tekniska utrustningen och verksamheten som inte är ren ersättning av en befintlig produktionslinje, och att anläggningen kan drivas med en kapacitet som är minst 10 procent större än dess ursprungliga installerade kapacitet före ändringen och detta följer av en investering eller flera investeringar i anläggningstillgångar.

Närmare bestämmelser om vad som betraktas som en betydande kapacitetsökning och fastställande av den ursprungliga installerade kapaciteten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Sänkning av produktionsnivån

Om anläggningens produktionsnivå under granskningsåret sjunker med 50—75 procent jämfört med referensproduktionen eller referensförbrukningen av el, får anläggningen endast hälften av det stöd som motsvarar referensproduktionen eller referensförbrukningen av el.

Om anläggningens produktionsnivå under granskningsåret sjunker med 76—90 procent jämfört med referensproduktionen eller referensförbrukningen av el, får anläggningen endast 25 procent av det stöd som motsvarar referensproduktionen eller referensförbrukningen av el.

RP 147/2016 rd

Om anläggningens produktionsnivå under granskningsåret sjunker med mer än 90 procent jämfört med referensproduktionen eller referensförbrukningen av el efter sänkning av produktionsnivån, får anläggningen inget stöd.

Närmare bestämmelser om hur sänkning av produktionsnivån fastställs, om uppgifter som ska meddelas med tanke på detta samt om anläggningens referensproduktion och referensförbrukning av el får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Ansökningsförfarandet

8 §

Myndighetsuppgifter

Energimyndigheten svarar för handläggningen av stödansökningar och beräkningen av stödbeloppet, för beviljande, utbetalning och övervakning av och rapportering om stödet samt för övriga myndighetsuppgifter som anges i denna lag.

9 §

Ansökan om stöd

För att få stöd ska verksamhetsutövaren ge in en ansökan till Energimyndigheten inom den tidsfrist som anges i förordning av statsrådet.

En kontrollör som Energimyndigheten godkänt enligt 13 § ska verifiera följande uppgifter i ansökan:

- 1) huruvida en produkt som tillverkas vid anläggningen omfattas av lagens tillämpningsområde,
- 2) referensproduktionen,
- 3) referensförbrukningen av el,
- 4) betydande kapacitetsökning,
- 5) ursprunglig installerad kapacitet.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om stöd, om stödansökan jämte bilagor och om verifiering som utförts av en kontrollör får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Beslut om beviljande av stöd

Energimyndigheten meddelar ett beslut om beviljande av stöd som beräknats enligt 5—7 §. Energimyndigheten ska godkänna en ansökan, om ansökan visar att förutsättningarna för att få stöd enligt denna lag är uppfyllda och det inte finns något i denna lag avsett hinder för att godkänna ansökan.

Närmare bestämmelser om beslutet om beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

RP 147/2016 rd

11 §

Utbetalning av stöd

Energimyndigheten ska betala ut stödet före utgången av det kalenderår under vilket stöd har ansökts.

Stödet betalas inte ut, om ett återbetalningskrav som baserar sig på Europeiska kommissionens tidigare beslut om statligt stöd, där stödet har deklarerats strida mot reglerna och vara icke förenligt med den inre marknaden, riktar sig mot stödmottagaren och återbetalning inte har skett.

4 kap.

Verifiering

12 §

Förutsättningar för godkännande som kontrollör

Som kontrollör kan godkännas en sökande som

- 1) i verifieringsuppgifter enligt denna lag är både funktionellt och ekonomiskt oberoende,
- 2) har tillräckligt stor, yrkeskunnig och oberoende personal för verifieringsuppdragen,
- 3) i sin verksamhet kan tillämpa denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den,
- 4) har anordningar, utrustning och system som behövs för verksamheten,
- 5) har tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som är tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för att få godkännande som kontrollör får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Godkännande som kontrollör

Energimyndigheten godkänner på ansökan en finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del av en finländsk sammanslutning eller stiftelse som kontrollör, om det har visats att förutsättningarna i 12 § är uppfyllda i enlighet med lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

I beslutet om godkännande fastställs kontrollörens behörighetsområde och ges sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Beslutet kan meddelas för viss tid.

Som kontrollör kan även godkännas en kontrollör som godkänts och ackrediterats i enlighet med lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) genom att kontrollörens behörighetsområde utvidgas i enlighet med 1 och 2 mom. så att det täcker verksamheten enligt denna lag.

En kontrollör som är ackrediterad i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföras med en kontrollör som avses i 1 mom., om kontrollören är en sammanslutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller en stiftelse och uppfyller förutsättningarna i 12 § och om förfarandet vid ackreditering motsvarar det som föreskrivs i lagen

RP 147/2016 rd

om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven.

Närmare bestämmelser om förfarandet för godkännande som kontrollör, bedömning av förutsättningarna för godkännande och om kontrollörens behörighetsområden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Kontrollörens uppgifter

Kontrollören ska lämna verifiering enligt 9 § 2 mom. Föremålet för verifiering är omfattningen, tillförlitligheten, trovärdigheten och exaktheten av de uppgifter som stödmottagaren har lämnat.

Kontrollören ska utföra sin uppgift med yrkesskicklighet och eftersträva god praxis samt beakta denna lag och de bestämmelser, anvisningar och rekommendationer som meddelats med stöd av den.

Kontrollören ska bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som behövs för att säkerställa att arbetsmetoderna är enhetliga.

Kontrollören får anlita hjälp av utomstående personer i verifieringsuppdragen och svarar även för de personers verksamhet som har bistått denne. En utomstående person som anlitas som hjälp ska uppfylla vad som föreskrivs i 12 §.

Närmare bestämmelser om kontrollörens uppgifter och om hur de ska utföras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Kontrollörens anmälningskyldighet

Kontrollören ska underrätta Energimyndigheten om alla sådana ändringar i sin verksamhet som kan inverka på förutsättningarna för godkännandet som kontrollör eller på de bestämmelser om godkännandet av kontrollörens verksamhet som avses i 13 § 2 mom.

Kontrollören ska årligen lämna Energimyndigheten en rapport om sin verksamhet och resultaten av den.

Närmare bestämmelser om kontrollörens rapporteringsskyldighet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollören

När kontrollören utför offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag ska kontrollören följa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003).

När de anställda hos kontrollören utför uppgifter som avses i 1 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på dem.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

17 §

Ändring och återkallelse av ett beslut om godkännande som kontrollör

Energimyndigheten kan ändra behörighetsområdet i beslutet om godkännande som kontrollör. På ändringar av behörighetsområdet tillämpas vad som i 12 § och 13 § 1 mom. föreskrivs om godkännande som kontrollör och förutsättningarna för att bli godkänd. Energimyndigheten kan också ändra en bestämmelse i beslutet om godkännande, om det behövs för att säkerställa att kontrollörsuppgifterna utförs på behörigt sätt. På ändring av bestämmelser tillämpas vad som i 13 § 2 mom. föreskrivs om innehållet i beslutet om godkännande. Ändring av behörighetsområdet och ändring av en bestämmelse kan också initieras på ansökan av kontrollören.

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut om godkännande som kontrollör, om

1) felaktiga eller bristfälliga uppgifter har lämnats i ansökan eller dess bilaga och de har påverkat prövningen av beslutet i väsentlig grad,

2) kontrollören inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller om kontrollören på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande, och trots anmärkningar och varningar inte har avhjälpt bristerna i verksamheten inom utsatt tid.

Beslutet om godkännande som kontrollör kan med stöd av 2 mom. 2 punkten återkallas också för viss tid.

5 kap.

Tillsyn

18 §

Rätt att få uppgifter

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av verksamhetsutövaren, kontrollören, den elproducent som levererar el till verksamhetsutövaren samt av elnätsinnehavaren få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag från andra myndigheter få behövliga uppgifter om

1) verksamhetsutövarens produktionsnivå och elförbrukning,

2) investeringsstöd och andra statliga stöd som verksamhetsutövaren har fått,

3) sådana andra omständigheter om verksamhetsutövaren som är av väsentlig betydelse med tanke på godkännande, bestämmande, utbetalning eller återkrävande av stöd enligt denna lag.

Trots sekretessbestämmelserna ska kontrollörerna lämna varandra uppgifter som behövs för samarbetet mellan dem och lämna Energimyndigheten uppgifter som behövs för tillsynen.

19 §

Utlämnande av uppgifter

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information som myndigheten har fått vid fullgörandet av sina uppgifter enligt denna lag

1) till åklagare och polis för förhindrande och utredning av brott,

RP 147/2016 rd

2) till arbets- och näringsministeriet för vidarebefordran till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

20 §

Myndighetens inspektionsrätt

Energimyndigheten har rätt att få tillträde till anläggningar, lokaler och utrymmen samt områden som verksamhetsutövaren, kontrollören, elproducenten eller elnätsinnehavaren besitter, om detta behövs för tillsynen enligt denna lag, och att utföra inspektioner och vidta andra behövliga tillsynsåtgärder där. Tillsynsåtgärder får dock vidtas i utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur endast om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Vid en inspektion har Energimyndigheten rätt att omhänderta handlingar och annat material som tillhör verksamhetsutövaren, kontrollören, elproducenten eller elnätsinnehavaren, om det är nödvändigt för att syftet med inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen.

Verksamhetsutövaren och kontrollören ska bistå Energimyndigheten vid inspektionen.

21 §

Rättelse av förseelse eller försummelse

Energimyndigheten kan ålägga den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den att fullgöra sin skyldighet.

Energimyndigheten kan förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

22 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011). Inom sitt ansvarsområde är tullmyndigheterna vid behov skyldiga att ge handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av statsstödsreglerna.

23 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889) och bestämmelser om straff för subventionsbedrägeri i 29 kap. 5 och 6 § i strafflagen.

6 kap.

Återbetalning och återkrav av stöd

24 §

Återbetalning

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett stöd enligt denna lag, eller en del av stödet, som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Om det belopp som ska betalas tillbaka uppgår till högst 10 euro, behöver det inte återbetalas.

25 §

Återkrav

Energimyndigheten ska genom sitt beslut bestämma att det stöd enligt denna lag som redan betalats ut ska återkrävas, om stödmottagaren har låtit bli att återbetala sådant stöd som avses i denna lag eller en del av det stöd som enligt 24 § ska återbetalas.

På återkrav tillämpas dessutom vad som i 21 § 3 punkten och 22 § 3 mom. i statsunderstöds-lagen föreskrivs om återkrav av statsunderstöd.

26 §

Ränta och dröjsmålsränta

På ränta och dröjsmålsränta som ska betalas på det belopp som ska återbetalas eller återkrävas tillämpas vad som i 24 § i statsunderstödslagen föreskrivs om ränta och i 25 § i den lagen föreskrivs om dröjsmålsränta som ska betalas på det belopp som ska återkrävas.

27 §

Frist för återkrav och återbetalning samt preskriptionstid

Energimyndigheten ska fatta beslut om återkrav av stöd utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 24 § har kommit till Energimyndighetens kännedom.

Ett återkrav av stöd eller ränta eller dröjsmålsränta på stödet får inte längre inledas när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades. På motsvarande sätt upphör skyldigheten enligt 24 § att återbetala stödet att gälla när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades.

28 §

Kvittning

Energimyndigheten kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas enligt 24 § eller återkrävas enligt 25 § mot det stöd som Energimyndigheten beviljat. Verksamhetsutövaren ska höras i enlighet med 34 § i förvaltningslagen innan något beslut fattas.

Dagen för kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas är den dag då beslutet har meddelats. Återbetalningsränta och dröjsmålsränta räknas fram till kvittningsdagen.

RP 147/2016 rd

Vid förfarandet iakttas till övriga delar förvaltningslagen.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

29 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av Energimyndigheten enligt 10 § 1 mom., 25 § 1 mom. eller 28 § 1 mom. och av ett beslut som meddelats av kontrollören enligt 14 § 1 mom. får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

I beslut med anledning av begäran om omprövning och övriga beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

30 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som Energimyndigheten fattat med stöd av 28 § 1 mom. får verkställas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

Ett beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 17 § 2 mom., 21 § 1 mom. eller 25 § 1 mom. ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

31 §

Avgifter

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimyndighetens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om övriga grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgifterna och kostnaderna enligt denna lag är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

32 §

Bevaring av uppgifter

Stödmottagaren ska bevara det material som hänför sig till stödet i tio år från tidpunkten då stödet beviljades.

Energimyndigheten ska ha detaljerad bokföring över samtliga åtgärder i samband med beviljandet av stöd. Bokföringen ska innehålla alla uppgifter som behövs för att visa att villkoren för stödberättigande kostnader och för den högsta tillåtna stödnivån är uppfyllda. Uppgifterna ska bevaras i tio år från tidpunkten då stödet beviljades och de ska lämnas till kommissionen på begäran.

RP 147/2016 rd

Närmare bestämmelser om bevaring av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Hur uppgifter ska lämnas till Energimyndigheten

Ansökan om stöd enligt 9 § jämte bilagor, kontrollörens bekräftelse och de utredningar som hänför sig till ansökan ska lämnas till Energimyndigheten via ett elektroniskt system.

Vid behov kan uppgifter lämnas till Energimyndigheten också på annat sätt.

Närmare bestämmelser om lämnande av uppgifter till Energimyndigheten via ett elektroniskt system får utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 15 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Näringsminister Olli Rehn

RP 147/2016 rd

Bilaga 1

Sektorer eller delsektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage och är berättigade till stöd

	NACE-kod	Beskrivning
1.	2742	Aluminiumtillverkning
2.	1430	Brytning av kemiska mineral
3.	2413	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
4.	2743	Framställning av bly, zink och tenn
5.	1810	Tillverkning av läderkläder
6.	2710	Framställning av järn och stål samt ferrolegeringar, inklusive sömlösa rör
7.	2112	Pappers- och papptillverkning
8.	2415	Tillverkning av gödselmedel och kväveprodukter
9.	2744	Framställning av koppar
10.	2414	Tillverkning av andra organiska baskemikalier
11.	1711	Tillverkning av garn av bomullstyp
12.	2470	Konstfibertillverkning
13.	1310	Järnmalmstvinning
14.		Följande delsektorer inom sektorn basplastframställning (2416):
	24161039	LD-polyeten (LDPE)
	24161035	Linjär polyeten med låg densitet (LLDPE)
	24161050	Högdensitetspolyeten (HDPE)
	24165130	Polypropen (PP)
	24163010	Polyvinylklorid (PVC)
	24164040	Polykarbonat (PC)
15.		Följande delsektor inom sektorn Massatillverkning (2111):
	21111400	Mekanisk massa

Bilaga 2

Effektivitetsriktmärken för elförbrukning för produkter som omfattas av NACE-koderna i bilaga I

NACE4	Produkt-riktmärke ⁽¹⁾	Rikt-märkes-värde	Rikt-märkes-enhet	Produktions-enhet ⁽²⁾	Produkt-definition ⁽²⁾	Processer som omfattas av produkt-riktmärke ⁽²⁾	Relevant Prodcom-kod (rev. 1.1)	Beskrivning
2742	Primäraluminium	14,256	MWh/t produkt (växelströmsförbrukning)	Ton obearbetat olegerat flytande aluminium	Obearbetat olegerat flytande aluminium från elektrolys	Obearbetat olegerat flytande aluminium från elektrolys, inklusive föreningsbegränsande anordningar, hjälpprocesser och gjuthuset. Utöver definitionerna av produkten i 2011/278/EU ingår även anodanläggningen (förbakade [prebake-] anoder). Om anoder tillhandahålls från en fristående anläggning i Europa bör den anläggningen inte kompenseras eftersom den redan omfattas av rikt-märket. Om anoder produceras utanför Europa kan en korrigering tillämpas.	27421130	Obearbetat olegerat aluminium (ej pulver och fjäll)
							27421153	Obearbetat aluminium, primära aluminiumlegeringar (ej pulver och fjäll)
2742	Aluminiumoxid (raffinering)	0,225	MWh/t produkt	Ton aluminiumoxid		Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktion av aluminiumoxid	27421200	Aluminiumoxid (ej konstgjord korund)
2710	Syrgasblåst stål	0,036	MWh/t produkt	Ton råstål (gjutet)		Sekundär metallurgi, förvärmning av elfasta material, hjälpprocesser (särskilt stoftavskiljning) och gjutanläggningar fram till avskärning av råstålsprodukter	2710T122	Olegerat stål erhållet genom andra processer än i elektrougn
							2710T132	Legerat stål, ej rostfritt, erhållet genom andra processer än i elektrougn

RP 147/2016 rd

NAC E4	Produkt-riktmärke ⁽¹⁾	Riktmarks-värde	Riktmarks-enhet	Produktionsenhet ⁽²⁾	Produktdefinition ⁽²⁾	Processer som omfattas av produkt-riktmärke ⁽²⁾	Relevant Prodcom-kod (rev. 1.1)	Beskrivning
							2710T142	Rostfritt och värmebeständigt stål erhållet genom andra processer än i elektrougn
2710	EAF-kolstål	0,283	tCO2/t produkt	Ton råstål (sekundärt) från gjutanläggning.	Stål som innehåller mindre än 8 % metalliska legeringselement och spårelement i sådana halter att användningen begränsas till sådana tillämpningar där det inte krävs hög ytkvalitet och formbarhet.	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till processenheterna — ljusbågsugn — sekundär metallurgi — gjutning och kapning — efterförbränning — stoftavskiljning — förvärmningspositioner för skänkar — förvärmningspositioner för gjutformar — torkning av stål och — förvärmning av stål ingår.	2710T121	Råstål: olegerat stål erhållet i elektrougn
		(baserat på 10 % bästa genomsnitt)					2710T131	Råstål: legerat stål, ej rostfritt, erhållet i elektrougn
							2710T141	Råstål: rostfritt och värmebeständigt stål erhållet i elektrougn
2710	Höglegerat EAF-stål	0,352	tCO2/t produkt	Ton höglegerat råstål	Stål som innehåller minst 8 % metalliska legeringselement eller där det krävs hög ytkvalitet och formbarhet	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till processenheterna — ljusbågsugn — sekundär metallurgi — gjutning och kapning — efterförbränning — stoftavskiljning	2710T121	Råstål: olegerat stål erhållet i elektrougn

RP 147/2016 rd

NACE4	Produkt-riktmärke ⁽¹⁾	Riktmerkesvärde	Riktmerkesenhet	Produktionsenhet ⁽²⁾	Produktdefinition ⁽²⁾	Processer som omfattas av produkt-riktmärke (2) ⁽²⁾	Relevant Prodcom-kod (rev. 1.1)	Beskrivning
						— förvärmningspositioner för skänkar — förvärmningspositioner för gjutformar — långsam avkylning — torkning av stål och — förvärmning av stål ingår. Följande processenheter ingår inte: FeCr-konverter och kryogen lagring av industrigaser		
		(baserat på 10 % bästa genomsnitt)					2710T131	Råstål: legerat stål, ej rostfritt, erhållet i elektrougn
							2710T141	Råstål: rostfritt och värmebeständigt stål erhållet i elektrougn
2710	FeSi	8,540	MWh/t produkt	Ton FeSi-75 (slutprodukt)	FeSi-75	Alla processer som är direkt kopplade till driften av ugnarna. Hjälputrustning ingår inte.	27102020/24101230	Ferrokisel-75 % Si-halt
2710	FeMn HC	2,760	MWh/t produkt	Ton FeMn med hög kolhalt (slutprodukt)	FeMn med hög kolhalt	Alla processer som är direkt kopplade till ugnarna. Hjälpprocesser ingår inte.	27102010	Ferromangan (i enlighet med BAT-referensdokument)
2710	SiMn	3,850	MWh/t produkt	Ton SiMn (slutprodukt)	Kiselmangan med olika kolhalt, inklusive SiMn, SiMn med låg kolhalt, SiMn med mycket låg kolhalt.	Alla processer som är direkt kopplade till driften av ugnarna. Hjälpprocesser ingår inte.	27102030	Kiselmangan (ej FeSiMn)

RP 147/2016 rd

NACE 4	Produkt-riktmärke ⁽¹⁾	Riktmarks-värde	Riktmarkes-enhet	Produktions-enhet ⁽²⁾	Produktdefinit-ion ⁽²⁾	Processer som omfattas av produkt-riktmärke ⁽²⁾	Relevant Prodcod-kod (rev. 1.1)	Beskrivning
2413	Cl2	2,461	MWh/t produkt	Ton klor	Klor	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till elektrolysanläggningen, inklusive hjälputrustning såsom motorer.	24131111	Klor
2413	Si-metall	11,870	MWh/t produkt	Ton Si-metall	Kisel med halten 90-99,99 %	Alla processer som är direkt kopplade till ugnarna. Hjälpprocesser ingår inte.	24131155	Kisel innehållande < 99,99 viktprocent kisel.
2413	Ultrarent polykisel	60,000	MWh/t produkt	Ton ultraren Si-metall	Kisel med halten > 99,99 %	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till ugnen, inbegripet hjälputrustning.	24131153	Kisel innehållande > = 99,99 % viktprocent kisel.
2413	SiC	6,200	MWh/t produkt	Ton 100 % SiC	Kiselkarbid med 100 % renhet	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till ugnen, inbegripet hjälputrustning.	24135450	Karbider, även ej kemiskt definierade
2414	Högvärdiga kemikalier	0,702	tCO ₂ /t produkt	Ton högvärdiga kemikalier (HVC) (ton acetylen, etylen, propylen, butadien, bensen och väte)	Blandning av högvärdiga kemikalier, uttryckt som totala massan acetylen, etylen, propylen, butadien, bensen och vätegas, utom högvärdiga kemikalier från kompletterande insatsvaror (vätegas, etylen, andra högvärdiga kemikalier) med ett etyleninnehåll på minst 30 viktprocent av den totala produktblandningen och ett innehåll av högvärdiga kemikalier, bränslegas, butener och kolväten i vätskeform som sammanlagt utgör minst 50 viktprocent av den totala produktblandningen.	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktionen av högvärdiga kemikalier som renad produkt eller intermediär produkt med koncentrerat innehåll av respektive högvärdiga kemikalie i lägsta säljbara form (rå C ₄ , ohydrerad pyrolysgas) ingår, undantaget C ₄ -extraktion (butadien-anläggningen), C ₄ -hydrering, hydrering av pyrolysbensin och extraktion av aromater samt logistik och förvaring i den dagliga driften.	Flera Prodcod-koder enligt NACE 2414	
							24141120	Mättade acykliska kolväten
							24141130	Omättade acykliska kolväten; etylen

RP 147/2016 rd

NACE4	Produkt-rikt-märke ⁽¹⁾	Rikt-märkes-värde	Riktmärkesenhet	Produktionsenhet ⁽²⁾	Produktdefinition ⁽²⁾	Processer som omfattas av produkt-riktmärke ⁽²⁾	Relevant Prodcom-kod (rev. 1.1)	Beskrivning
							24141140	Omättade acykliska kolväten; propen (propylen)
							24141150	Omättade acykliska kolväten; buten och butenisomerer
							24141160	Omättade acykliska kolväten; butadien-(1,3) och isopren
							24141190	Omättade acykliska kolväten (ej etylen, propen-buten, butadien-(1,3) och isopren)
2414	Aromater	0,030	tCO ₂ /t produkt	CO ₂ weighted tonne	Blandning av aromater, uttryckt som CO ₂ weighted tonne (CWT)	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till underenheter för aromater, dvs. — hydrering av pyrolysgas — extraktion av bensen, toluen och xylén (BTX) — TDP — HDA — isomerisering av xylén — P-xylénheter — produktion av kumen och — cyklohexanproduktion ingår.	24/20141223	Bensen
2414	Kimrök	1,954	tCO ₂ /t produkt	Ton ugnskimrök (avsättningsbar enhet, > 96 %)	Ugnskimrök. Kanal-kimrök och lamsvart omfattas inte av detta riktmärke.	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktionen av ugnskimrök samt slutbearbetning, förpackning och fackling ingår.	24131130	Kol (kimrök och andra former av kol e.k.a.)

RP 147/2016 rd

NACE4	Produkt-riktmärke ⁽¹⁾	Riktmerkesvärde	Riktmerkesenhet	Produktionsenhet ⁽²⁾	Produktdefinition ⁽²⁾	Processer som omfattas av produktriktmärke ⁽²⁾	Relevant Prodcod (rev. 1.1)	Beskrivning
2414	Styren	0,527	tCO ₂ /t produkt	Ton styren (säljbar produkt)	Styrenmonomer (vinylbensen, CAS-nummer: 100-42-5)	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktion av — styren samt — intermediären etylbensen (med den mängd som används som insats till styrenproduktionen) ingår.	24141250	Styren
2414	Etylenoxid /etylenglykoler EO/EG	0,512	tCO ₂ /t produkt	Ton EO-ekvivalenter (EOE). EO-ekvivalent definieras som mängden EO (massa) som är inbäddad i en massaenhet av någon av de specifika glykolerna.	Riktmärket för etylenoxid/etylenglykol omfattar: — etylenoxid (EO, hög renhetsgrad) — monoetylenglykol (MEG, standardkvalitet + fiber grade (hög renhetsgrad)) — dietylenglykol (DEG) — trietylenglykol (TEG). Den totala mängden produkter uttrycks som EO-ekvivalenter (EOE), som definieras som mängden EO (massa) som är inbäddad i en massaenhet av den specifika glykolen.	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till processenheterna för EO-produktion, EO-rening och glykolektionen ingår.	24146373	Oxiran (etylenoxid)
							24142310	Etylenglykol (etandiol)
							24146333	2,2'-oxidietanol (dietylenglykol, digol)
2743	Zinkelektrolys	4,000	MWh/t produkt	Ton zink	Obearbetad zink	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till zinkelektrolysenheten, inbegripet hjälputrustning.	27431230	Obearbetad zink, olegerad
							2743125	Obearbetad zink, zinklegeringar (ej stoft, pulver och fjäll av zink)
2415	Ammoniak	1,619	tCO ₂ /t produkt	Ton ammoniak som produceras som säljbar (netto-) produktion och med 100 % renhet.	Ammoniak (NH ₃) ska registreras som antalet producerade ton.	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktion av ammoniak och den intermediära produkten vätgas ingår.	24151075	Vattenfri ammoniak

(1) För produkter som är skuggade i ljusgrått fastställdes utbytarhet mellan elektricitet och bränsle, och riktmärket anges i t CO₂.

(2) De produktionsenheter, definitioner och processer som omfattas (skuggade i mörkgrått) baseras på kommissionens beslut 2011/278/EU av den 27 april 2011 om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i direktiv 2003/87/EG.

Produkter för vilka utbytbarhet mellan el och bränsle har fastställts i avsnitt 2 i bilaga 1 till beslut 2011/278/EU¹

I bilaga 1 till beslut 2011/278/EU fastställs att bränsle och el är utbytbara i vissa produktionsprocesser. För dessa produkter är det inte lämpligt att ställa upp ett riktmärke på grundval av antalet MWh/t för produkten. Utgångspunkten är i stället de specifika utsläpp av växthusgaser som kan härledas för de direkta utsläppen. För dessa processer bestäms produktriktmärkena på grundval av summan av de direkta utsläppen (från energi- och processutsläpp) samt indirekta utsläpp till följd av användningen av den utbytbara delen av elektriciteten.

I dessa fall ska faktorn ”E” i formeln för beräkningen av den högsta tillåtna stödnivå som avses i punkt 27 a i riktlinjerna ersättas med nedanstående term som omvandlar ett produktriktmarke enligt beslut 2011/278/EU till ett effektivitetsriktmarke för elförbrukning på grundval av en genomsnittlig europeisk faktor för utsläppsintensitet på 0,465 t CO₂/MWh:

Existerande produktriktmarke från bilaga 1 till beslut 2011/278/EU (i t CO₂/t) × andel relevanta indirekta utsläpp under referensperioden² (%) / 0,465 (t CO₂/MWh).

---

¹ Kommissionens beslut om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i direktiv 2003/87/EG. 27.4.2011, K(2011) 2772 slutlig, EUT 17.5.2011, L 130/1.

² ”andel relevanta indirekta utsläpp under referensperioden” är kvoten mellan

-de relevanta indirekta utsläppen och

-summan av de sammanlagda direkta utsläppen och relevanta indirekta utsläpp enligt artikel 14 i beslut 2011/278/EU.”